

הבינלאומי

הדוחות הכספיים
ליום 30 ביוני

2022

תוכן העניינים

4	דוח הדירקטוריון והנהלה
6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
35	סקירת הסיכונים
57	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
58	בקורות ונהלים
59	הצהרת המנכ"ל
60	הצהרת החשבונאי הראשי
61	דוחות כספיים
149	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח
150	ממשל תאגידי
152	פרטים נוספים
157	נספח

דוח הדירקטוריון וההנהלה

6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
14	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
18	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
28	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
34	חברות מוחזקות עיקריות
35	סקירת הסיכונים
35	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
37	סיכון אשראי
52	סיכון שוק
55	סיכון נזילות
56	סיכונים אחרים
57	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
58	בקורות ונהלים

רשימת לוחות

8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
14	תמצית דוח רווח והפסד	2
15	הרכב הרווח המימוני, נטו	3
15	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	4
16	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	5
16	התפלגות ההכנסות מעמלות	6
17	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	7
18	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	8
18	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	9
18	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	10
19	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	11
19	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	12
20	החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה	13
20	הרכב תיק ניירות הערך	14
21	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	15
21	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	16
21	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	17
22	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	18
22	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	19
23	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	20
26	הון והלימות ההון	21
26	יחס הון כולל יחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית	22
27	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2019	23
28	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	24
28	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	25
29	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	26
30	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	27
32	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	28
37	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	29
40	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	30
43	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	31
44	חשיפות עיקריות למדינות זרות	32
45	היקף ההלוואות לדויר	33
46	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדויר בבנק לפי מגזרי הצמדה	34
47	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	35
51	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	36
52	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	37
53	תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה	38
54	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	39
54	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	40
54	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	41
55	יחס מימון יציב נטו	42
55	יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	43

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 ביוני 2022

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 16 באוגוסט 2022, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן ביחד - "קבוצת הבנק"), ליום 30 ביוני 2022.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונדילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לגופים מוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון.
  - החטיבה הבנקאית המספקת באמצעות הסניפים שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון וסניפי אוצר החייל, המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג"י, פועלים סניפים המתמחים במגזר הדתי והחרדי.
  - חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח עם הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.
- בנוסף לבנק, כוללת הקבוצה גם את בנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

רואי החשבון סומך חייקין (KMPG) מכהנים כרואי החשבון של הבנק משנת 1972.

אישרור דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

ביום 4 בינואר 2022, אישררה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA.

ביום 18 במאי 2022, אישררה חברת הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק במט"ח ובמטבע מקומי לטווח ארוך ל-A2, את פקדונות הבנק לזמן קצר ל-Prime-1 ואת תחזית הדירוג ליציב.

ביום 8 באוגוסט 2022, אישררה חברת "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג il.aa2, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il.1-P, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג il.Aaa אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג il(hyb).Aa3 אופק יציב.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות ההערכות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק סקירת הסיכונים להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים, או כאלה המשפיעים על שווקים אלה.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

יחסים פיננסיים עיקריים			
לשנת 31 בדצמבר	לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני		
2021	2021	2022	
באחוזים			
מדדי ביצוע עיקריים			
14.7%	*15.1%	13.3%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾⁽³⁾
0.82%	*0.83%	0.73%	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
11.46%	*11.70%	10.15%	יחס הון עצמי רובד 1
5.34%	*5.51%	5.02%	יחס המינוף
128%	137%	125%	יחס כיסוי הנזילות
**139%		134%	יחס מימון יציב נטו ⁽²⁾
2.6%	2.6%	2.6%	יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
1.6%	1.6%	1.8%	יחס הכנסות רבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
0.8%	0.8%	0.8%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
58.3%	*58.2%	56.6%	יחס יעילות
מדדי איכות אשראי עיקריים			
1.05%	1.19%	0.98%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
***0.62%	***0.71%	0.55%	שיעור חובות לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
***244%	***239%	185%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור לא צובר
(0.01%)	-	0.04%	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
(0.23%)	(0.30%)	0.06%	שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד			
לשנת 30 ביוני	לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני		
2021	2022		
במיליוני ש"ח			
*708	664	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	
1,380	1,603	הכנסות רבית, נטו	
(137)	31	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
*866	775	הכנסות שאינן מרבית	
711	755	מזה: עמלות	
1,308	1,346	הוצאות תפעוליות ואחרות	
800	815	מזה: משכורות והוצאות נלוות	
*7.06	6.62	רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)	
נתונים עיקריים מהמאזן			
2021 בדצמבר 31	2021 ביוני 30	2022 ביוני 30	
במיליוני ש"ח			
180,470	*173,075	192,026	סך כל הנכסים
57,370	56,673	56,305	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
15,091	*16,291	15,349	ניירות ערך
101,164	95,191	112,811	אשראי לציבור, נטו
170,033	*162,774	181,606	סך כל ההתחייבויות
153,447	146,276	164,539	מזה: פקדונות הציבור
5,144	5,035	5,429	פקדונות מבנקים
3,356	2,833	4,187	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
10,003	*9,880	9,973	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
נתונים נוספים			
2021 בדצמבר 31	2021 ביוני 30	2022 ביוני 30	
12,950	10,440	13,010	מחיר מניה (באגורות)
543	-	538	דיבידנד למניה (באגורות)

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור 1.ה לתמצית הדוחות הכספיים.

** הוצג מחדש.

*** הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) בהתאם להוראות בנק ישראל יחס מימון יציב נטו חושב החל משנת 2021. לפיכך, לא מוצגים נתוני השוואה לששת החודשים שנתיים ביום 30.6.2021.

(3) בהתאם להוראות בנק ישראל, החל משנת 2022, שונתה שיטת המרת התשואה לתקופה למונחים שנתיים, מחישוב מעריכי לחישוב ליניארי. נתוני השוואה הוצגו מחדש.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הרבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות ואיסור הלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי וסיכון מודל.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2021.

סיכונים מתפתחים

סיכונים מתפתחים הם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשפיעה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון מאקרו כלכלי, סיכון אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים חוצי גבולות, סיכון בנקאות הוגנת וסיכון סביבתי. לפירוט נוסף אודות הסיכונים המתפתחים, ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

רקע מאקרו כלכלי

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022, נמשכה הפעילות הכלכלית הסדירה במשק, לצד נגיף הקורונה ועל רקע מחזוריות גלי התחלואה. עם זאת, עדיין קיימת מידה של חוסר וודאות נוכח הסיכון בגילוי ווריאנטים נוספים של הנגיף והסיכון להתפרצות גלי תחלואה נוספים בעתיד. כמו כן, ההתמתנות הנמשכת בפעילות הכלכלית בעולם על רקע עליית שיעורי האינפלציה, עליית הרבית בעולם, השפעות המלחמה באוקראינה, ההאטה בפעילות הייצור בסין וכן חוסר הוודאות הפוליטית בישראל, עלולים להעיב על הפעילות במשק.

הבנק ממשיך במעקב ובניטור אחר הסיכונים השונים ובכללם אלו שההסתברות להתממשותם גדלה בעקבות האירועים כאמור לעיל, השלכותיהם והשפעותיהם על הבנק, בין היתר, סיכוני האשראי, סיכוני סייבר ואבטחת המידע, המשכיות עסקית, סיכוני איסור הלבנת הון, הסיכון האסטרטגי ועוד.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות כלכליות עיקריות, להלן.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון, מדי חצי שנה. בחודש נובמבר 2019, אישר דירקטוריון הבנק אסטרטגיה תאגידיית מעודכנת לשנים 2020-2022. בימים אלו, הבנק פועל לגיבוש אסטרטגיה תאגידיית חדשה לשנים 2023-2025.

הנהלת הבנק מוכוננת ומונחת על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים על עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכוני האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל לחיזוק מעמדו בקרב לקוחותיו ומכוון להענקת שירותים בנקאיים מעודכנים ומותאמים לצרכיהם, ביעילות, במקצועיות ובביטחון, תוך התאמה לסביבת הבנקאות המשתנה ושמירה על רמת סיכון מידתית.

בתכנית האסטרטגית נקבעו מיקודים עסקיים, שמטרתם להציע את הבנק קדימה בסביבת התחרות ותחת תנאי אי ודאות. לתכנית יעדי על במונחי תשואה על ההון ויחס יעילות. במקביל לניהול סיכונים מושכל, הבנק שם דגש בתכנית לנושאים הבאים:

- מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי.
- שמירה על מובילתו בשוק ההון.
- צמיחה ממוקדת סגמנטים נבחרים במגזר העסקי.
- מיקודן של החברה הבת מסד והמותגים יובנק, פאג'י ואוצר החייל, בנישות הפעילות הייחודיות להם.

- הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך יעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף והמשך הסטה לערוצי הבנקאות הדיגיטלית.
- בנייה וחזוק של יכולות ליבה קריטיות, כגון ניהול הדאטה ופיתוח עסקי.
- תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בבנק בשנים האחרונות, כללו את אסטרטגיית תשתיות המחשוב, אסטרטגייה לפעילות הדיגיטל, אשר מטרתה לדאוג למענה טכנולוגי מתקדם ללקוחות, אסטרטגיית דאטה, הממנפת את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק ואסטרטגיה לתחום הסינוף, אשר מטרתה להתאים את מערך הסינוף לעולם הבנקאות המשתנה.

היבטי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)

- הבנק רואה חשיבות מרובה בקידום היבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) בפעילותו העסקית ומשקיע בכך משאבים רלוונטיים, בהתאם לאסטרטגייה העסקית שלו.
- במהלך הרבעון השני של השנה, גיבש הבנק אסטרטגיית ESG ארגונית כוללת, במסגרתה נקבעו יעדים רב שנתיים, תוך התמקדות במספר תחומים מרכזיים כמפורט להלן.
- שילוב היבטי ESG בתחום שוק ההון - במסגרת מובילותו בשוק ההון, החליט הבנק לשלב שיקולי ESG בייעוץ ההשקעות ולהנגיש מידע בנושא ללקוחותיו, באמצעות יועצי ההשקעות הבנקאיים ומערכות המסחר. במסגרת זו, הבנק פועל להנגיש מידע בנושא ESG של ניירות ערך שונים באמצעות מערכות המסחר ובוחן את האפשרות לשלב דירוגי ESG במתודולוגיות האנליזה של הבנק לניירות ערך. במקביל, הבנק משלים בימים אלו מערך הדרכות בנושא ליועצי ההשקעות הבנקאיים, במטרה לסייע להם לשלב את תחום ה-ESG בתהליכי הייעוץ, בהתאם לצרכי הלקוחות והנחיותיהם.
- ניהול סיכוני סביבה ואקלים באשראי העסקי - הבנק בוחן באופן קבוע את תהליכי ניהול סיכוני הסביבה בעסקאות אשראי מהותיות ומקפיד בעת קבלת החלטות מתן אשראי, להתחשב בהיבטי הסיכון הסביבתי, ככל שהנושא רלוונטי לעסקה. על רקע ההתפתחויות המשמעותיות של השנים האחרונות בפרקטיקות לניהול סיכוני סביבה, מתעתד הבנק לבצע בחינה מחודשת של תהליכי הערכה וניהול הסיכון הסביבתי, תוך התאמתם, ככל שניתן, לפרקטיקות המקובלות בעולם. במסגרת זו הבנק יבחן את תיאבון הסיכון שלו, לרבות קביעת יעדים ומגבלות.
- קידום הבנה פיננסית בקרב לקוחות הבנק, בדגש על שוק ההון - הבנק שוקד על קידום הבנה פיננסית של לקוחותיו השונים, באמצעות אמצעים דיגיטליים, כגון קורסים וסרטונים. התכנים מפורסמים ללקוחות באתר האינטרנט של הבנק, במטרה להרחיב את היקפי החשיפה לתכנים הללו, להעצים את הידע הפיננסי של הלקוחות ולסייע להם לקבל החלטות פיננסיות מושכלות יותר. חלק מהתכנים מותאמים לצרכים ייחודיים של לקוחות מסקטורים ספציפיים, כגון עסקים קטנים ועצמאיים. מעבר לערך החברתי הרב במהלך זה, הבנק מכיר בחשיבות של הידע הפיננסי של לקוחותיו, גם כחלק מכלי ניהול הסיכונים שלו.
- קידום גיוון בתעסוקה - כארגון, אשר אחד האלמנטים העסקיים המרכזיים שלו הוא פנייה למגוון רחב של מגזרים ואוכלוסיות בחברה הישראלית, הבנק מאמין בחשיבותו של גיוון רחב בתמהיל עובדי הקבוצה ובהתאם פועל לגיוס עובדים מקבוצות מגוונות בחברה הישראלית.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות, שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פועל ענף הבנקאות בישראל, במחצית הראשונה של שנת 2022. המשק הישראלי ממשיך בפעילות כלכלית סדירה גם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022, לצד מחזוריות גלי התחלואה בקורונה. התאוששות זו באה לידי ביטוי, בין היתר, בכך שהמשק נפתח במלואו וללא מגבלות מהותיות על הפעילות הכלכלית, לאור מדיניות ההכלה של מגיפת הקורונה, שנקטה ממשלת ישראל בהמלצת משרד הבריאות, לטובת החזרת המשק לפעילות לצד המגיפה. עם זאת, בתחזית המאקרו כלכלית של אגף הכלכלנית הראשית במשרד האוצר, שפורסמה בחודש יולי 2022, צוין, כי עדיין קיימת אי ודאות מסוימת לגבי עוצמת הפעילות הכלכלית במשק, על רקע הסיכון להמשך מחזוריות גלי תחלואה בעתיד והתפתחות זנים חדשים של הנגיף, אשר יעילות החיסונים נגדם תהיה פחותה וכן מההשלכות הכלכליות של בחירות נוספות לכנסת ביום 1 בנובמבר 2022 (בפעם החמישית מזה כשלוש שנים), בצילו של המשבר הפוליטי בישראל. שוק העבודה שב למות דומות לאלו ששררו ערב המשבר. נתוני סקרי כח אדם מצביעים על ירידה בשיעור האבטלה הרחב, על רקע פתיחת המשק והסרה של מרבית הגבלות הקורונה. בדוח על המדיניות המוניטרית למחצית הראשונה של שנת 2022, מציין בנק ישראל, שבמהלך התקופה הנסקרת, חצה שיעור האינפלציה את הגבול העליון של היעד. עליית המחירים ובפרט מחירי האנרגיה והסחורות, שיקפו בין היתר, את התגברות הביקוש העולמי, נוכח השיבושים בפעילות הייצור בסין, העלייה במחירי ההובלה הימית, התפתחות המלחמה באוקראינה והסנקציות על רוסיה בעקבותיה.

צמיחה

ביום 7 ביולי 2022, עדכנה חטיבת המחקר של בנק ישראל את תחזיותיה, לפיהן צפוי התוצר לצמוח בשנת 2022 בשיעור של 5.0% ובשנת 2023 בשיעור של 3.5% (תחזית הצמיחה לשנים 2022-2023 הופחתו ב-0.5 נקודות אחוז, בהשוואה לתחזית הקודמת מחודש אפריל 2022), על רקע הצפי למדיניות מוניטרית מרסנת יותר, וכן בשל התייקרות מוצרים ותשומות מיובאים התורמים למיתון הצריכה הפרטית וההשקעות. תחזית חטיבת המחקר בנוגע ליבוא וייצוא לשנת 2023 הופחתו אף הן, בהשוואה לתחזית הקודמת מחודש אפריל 2022 ועומדות על כ-3% (ירידה של 1.5%) וכ-2.5% (ירידה של 0.5%) בהתאמה, בעקבות הירידה בתחזיות הצמיחה בעולם. בתחזית המאקרו כלכלית של אגף הכלכלנית הראשית במשרד האוצר צוין, כי ברבעון הראשון של שנת 2022, התכווץ התוצר המקומי בשיעור שנתי של 1.8%. עוד צוין, כי הירידה בתוצר מעידה על תיקון הנובע מעיתוי ולא על מגמה שלילית, זאת לאחר, שברבעון האחרון של שנת 2021, חלה עלייה חדה בשיעור של 15.6% (בחישוב שנתי).

סיכוני אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה באופן יחסי. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישררה, בחודש פברואר 2022, את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ והותירה אותו עם תחזית "יציבה". חברת דירוג האשראי העולמית Moody's אישררה, בחודש אפריל 2022, את אופק דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1 והעלתה את תחזית הדירוג של ישראל מ"יציבה" ל"חיובית". Moody's מציינת, שהעלאת התחזית מתבצעת לאור הביצועים התקציביים החזקים והאיננות הכלכלית של ישראל, עם היציאה ממשבר הקורונה. חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישררה, בחודש מאי 2022, את דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ ברמה של AA-, עם תחזית דירוג "יציבה".

תקציב המדינה

בחודש אוקטובר אשתקד, אישרה מליאת הכנסת את תקציב המדינה והתכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנים 2021-2022. תקציב המדינה לשנת 2021, עמד על 432.3 מיליארד ש"ח ובשנת 2022 על 452.5 מיליארד ש"ח. לפי אומדן לביצוע התקציב של החשב הכללי במשרד האוצר, שפורסם בחודש יולי 2022, במחצית הראשונה של שנת 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, גדלו ההכנסות ממסים בכ-25%, כאשר ההכנסות ממסים ישירים עלו בכ-32% (הזינוק בגבייה, בעיקר מחברות ומעצמאיים וממסי מקרקעין) וההכנסות ממסים עקיפים רשמו אף הם גידול ריאלי נאה בשיעור של כ-15%. היקף הוצאות הממשלה במהלך התקופה קטן אף הוא, נוכח צמצום הוצאות שיועדו להתמודדות עם מגיפת הקורונה. כתוצאה מכל אלה חלה ירידה בגירעון.

בתחזית בנק ישראל, שפורסמה בחודש יולי 2022, באשר למדיניות הפיסקאלית, צופה חטיבת המחקר, כי בשנת 2022 הגירעון הממשלתי (במונחי אחוזי תוצר) צפוי לעמוד על 0.7% (1.4% בתחזית מחודש אפריל 2022) ובשנת 2023 צפוי לעמוד על 1.2% (2.3% בתחזית מחודש אפריל 2022), זאת לאור צפי לתקבולי מסים גבוהים מהצפוי.

אינפלציה

במחצית הראשונה של שנת 2022, נרשמה עלייה באינפלציה, כהמשך למגמה בשנת 2021. המדד "בגין" עלה ב-3.2%, בהשוואה לעלייה של 1.6% בתקופה המקבילה אשתקד ואילו המדד "הידוע" עלה ב-3.1%, בהשוואה לעלייה של 1.4% בתקופה המקבילה אשתקד. ב-12 החודשים האחרונים (מדד "בגין" יוני 2022 בהשוואה ליוני 2021) עלה מדד המחירים לצרכן ב-4.4%. על פי עדכון חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש יולי 2022, שיעור האינפלציה הצפוי לשנים 2022 ו-2023 עומד על 4.5% (גבוה ב-1% בהשוואה לתחזית הקודמת, מחודש אפריל 2022) ו-2.4% (גבוה ב-0.5% בהשוואה לתחזית הקודמת, מחודש אפריל 2022), בהתאמה. בהחלטת הרבית האחרונה, ציין בנק ישראל, כי האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים מצויה מעל הגבול העליון של היעד, אולם היא עדיין נמוכה משמעותית מהאינפלציה במרבית המדינות המפותחות. עוד ציין בנק ישראל, בדוח על המדיניות המוניטרית למחצית הראשונה של שנת 2022, שהציפיות לאינפלציה בישראל לטווח זמן של שנה עד שלוש שנים, מצויות אף הן מעל היעד. מנגד, הציפיות לטווחים הארוכים יותר מעוגנות בתוך תחום היעד.

שוק הדיור

על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס שפורסם בחודש יולי 2022, נמשכת מגמת העלייה במחירי הדירות. מהשוואת העסקאות שבוצעו בתקופה אפריל-מאי 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2021, מחירי כלל הדירות עלו בכ-15.9% ומחירי הדירות החדשות עלו בכ-18.7%, עלייה שהינה הגבוהה והמתמשכת ביותר בישראל, מזה עשור. זאת, לאחר התמתנות בקצב עליית המחירים, שהחלה בשנת 2016, עד כדי ירידות מחירים במהלך שנת 2018.

שוק העבודה

על פי סקרי כח האדם שפרסמה הלמ"ס, נרשמה ירידה בשיעור האבטלה הרחב לרמה של כ-4.6% (כ-204 אלף מובטלים) בחודש יוני, בהשוואה ל-4.7% (כ-206 אלף) בחודש הקודם, כ-6% (כ-262 אלף) בחודש דצמבר 2021 וכ-13% (כ-553 אלף) בחודש דצמבר 2020. הירידה המתמשכת בשיעור האבטלה חלה על רקע פתיחת המשק במלאו וולא מגבלות מהותיות על הפעילות הכלכלית. על פי עדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש יולי 2022, צפויה ירידה בשיעור האבטלה הרחב מ-4.6% בשנת 2021 ל-3.3% בשנת 2022 (נמוך ב-0.2% בהשוואה לתחזית באפריל) ול-3.5% בשנת 2023 (גבוה ב-0.1% בהשוואה לתחזית באפריל), עדיין נמוך מהרמה ששררה לפני המשבר (כ-3.8%). לפי סקר משרות פנויות שפרסמה הלמ"ס בחודש יולי 2022, כמות המשרות הפנויות במשק (בניכוי עונתיות) בחודש יוני עמדה על כ-152 אלף משרות (לעומת כ-151 אלף בחודש מרס), ושיעור המשרות הפנויות עמד על 5.0%.

שער החליפין

לאחר שבשנת 2021, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-3.3%, במחצית הראשונה של שנת 2022, עלה שער החליפין בכ-10.5% (עיקרו, כ-8.2% ברבעון השני של שנת 2022). במהלך שנת 2021, רכש בנק ישראל כ-35 מיליארד דולר על מנת לתמוך בהשגת יעדי בנק ישראל ובהתאוששות המשק ממשבר הקורונה ובפרט כדי לתמוך בענפי הייצוא ותחליפי הייבוא, שנפגעו מההשפעה השלילית של הירידה בשער החליפין של השקל מול הדולר (בהמשך לרכישות בסך של כ-21 מיליארד דולר בשנת 2020). במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022, ירדו יתרות המט"ח בבנק ישראל בכ-9% (עיקר הירידה, כ-6% ברבעון השני של שנת 2022), על רקע ירידות השערים בשווקים, שהפחיתו את שווי תיק המט"ח של בנק ישראל, במקביל להפסקת רכישות המט"ח של בנק ישראל, מחודש פברואר עד יוני 2022. לאחר תאריך הדוחות הכספיים, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר, כך שנכון ליום 5 באוגוסט 2022, שער הדולר היציג עמד על כ-3.335 ומשקף ירידה של כ-3%, בהשוואה ליום 30 ביוני 2022.

רבית בנק ישראל

לאחר תקופה ארוכה בה הותיר בנק ישראל את הרבית במשק ללא שינוי, על שיעור של 0.1%, במהלך החודשים אפריל 2022 ועד יולי 2022, העלה בנק ישראל את הרבית במשק שלוש פעמים ברציפות. בחודש אפריל ב-0.25%, לרמה של 0.35%, בחודש מאי ב-0.40%, לרמה של 0.75% ובתחילת חודש יולי ב-0.50%, לרמה של 1.25%. על פי הערכה עדכנית של חטיבת המחקר בבנק ישראל מחודש יולי 2022, צפויה הרבית להמשיך לעלות ולעמוד על 2.75% בממוצע הרבעון השני של שנת 2023, על רקע עליית האינפלציה ובמטרה לעמוד ביעדי האינפלציה שנקבעו.

הסביבה הגלובלית

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022, תקנות הקורונה וההגבלות שהוטלו בגינה, צומצמו או הוסרו לגמרי במרבית המדינות המפותחות בעולם. לעומתם, סין מוסיפה לדבוק במדיניות של "אפס סובלנות לקורונה", אשר גורמת להמשך שיבושים בייצור ובשרשראות האספקה. בנוסף, התפתחות המלחמה באוקראינה והסנקציות על רוסיה בעקבותיה, תורמות אף הן לעליית מחירי הסחורות, מגבירות את לחצי האינפלציה ומעמיקות את אי הוודאות הכלכלית העולמית.

מדד מנהלי הרכש העולמי שמפרסם JPMorgan, ירד מעט בחודש מאי, לרמה של 52.4 נקודות, בהשוואה לרמה של 53.0 נקודות בחודש מרס ו-54.2 נקודות בחודש דצמבר 2021.

בהודעת הרבית (שפורסמה בחודש יולי 2022) ציין בנק ישראל, שמדד מנהלי הרכש העולמי של המשקים המפותחים נותר ללא שינוי משמעותי, בחודש מאי 2022 וממשיך להצביע על התרחבות בקצב הפעילות הכלכלית ולעומתו המדד במשקים המתעוררים מצביע על התמתנות. היקף הסחר העולמי מצוי ברמות גבוהות בחודשים האחרונים, אך התמתן מעט באפריל 2022 ובהתבסס על מדדים מקדימים צפוי להמשיך להתמתן. האינפלציה בעולם מוסיפה לעלות. במרבית המדינות, מדדי האינפלציה גבוהים משמעותית מיעדי הבנקים המרכזיים. לפיכך, ההידוק המוניטרי בעולם נמשך. בארה"ב, העלה ה-Fed את הרבית ב-0.75% בשתי החלטות רבית רצופות, בחודשים יוני ויולי 2022, העלאת מצטברת של 1.5%, לרמה של 2.5% (הרף העליון של טווח הרבית), ההעלאת החדה ביותר מראשית שנות השמונים של המאה הקודמת. בהתאם, תחזית ה-Fed לרבית עד לסוף שנת 2022, עלתה בחדות ל-3.4%. בגוש האירו, העלה ה-ECB את הרבית ב-0.5% בחודש יולי, שיעור גבוה מהתחזיות, משיעור שלילי של 0.5% ל-0%, העלאת ראשונה מזה 11 שנים.

שוקי ההון

המסחר בשוקי ההון בעולם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022, התאפיין בתנודתיות רבה וברידות שערים, על רקע הציפייה להמשך עליית רבית בכלכלות המובילות. במדדים המובילים, מדד ה-Nasdaq ירד בכ-30%, ה-S&P 500 ירד בכ-21% ומדד ה-Dow Jones ירד בכ-15%. גם הבורסות המובילות באירופה רשמו ירידות שערים במדדים המובילים.

מחירי אגרות החוב הממשלתיות בעולם מצויים במגמת ירידה, נוכח צמצום הזרמות הנזילות מבנקים מרכזיים, אינפלציה מואצת וציפיות להמשך העלאת רבית בכלכלות המובילות.

בשוקים המקומיים, בסיכום המחצית הראשונה של השנה, נרשמו ירידות ברוב מדדי המניות, מדדי ת"א-35 ות"א-90 ירדו בכ-8.4% בממוצע. גם במדדים הענפיים נרשמו ירידות בולטות, פרט למדד הנפט והגז, שזינק בכ-33% בהשפעת הגידול בביקוש ליבוא גז טבעי מישראל. בענף ההיי-טק, מדד ת"א גלובל-בלוטק ירד בכ-26% ומדד טק-עילית ירד בכ-22%. בענף הבנייה והנדל"ן, מדד ת"א-בנייה ירד בכ-21% ומדדי ת"א-מניב ישראל ות"א מניב חו"ל ירדו בכ-15.5% בממוצע.

מחירי אגרות החוב הממשלתיות ירדו באופן משמעותי. מדד תל גוב-כללי ירד בכ-7% מתחילת השנה.

בחודש יולי 2022, על רקע הערכות בשווקים שהעלאת הרבית בעולם מתקרבות למיצוי והסכם בין רוסיה לאוקראינה, המאפשר לאוקראינה לחדש את יצוא הדגנים והדשנים, התאפיינו שוקי המניות בארץ ובחו"ל בעליות שערים ניכרות. נכון לחודש יולי, מדד ת"א 125 עלה בכ-7%, בהשוואה ליום 30 ביוני 2022 ואילו בשוקי ההון בעולם, נרשמו עליות של כ-13% במדד ה-Nasdaq, כ-9% במדד ה-S&P500 ועליה ממוצעת של כ-7% בבורסות המובילות באירופה.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב-664 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-708 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 6.2%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-יוני 2022 על שיעור של 13.3%, בהשוואה ל-15.1% בתקופה המקבילה אשתקד ול-14.7% בכל שנת 2021.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של השנה הסתכם ב-342 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-404 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 15.3%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה ברבעון השני של השנה על שיעור של 13.8%, בהשוואה ל-16.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

שינוי	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		שינוי	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022		2021	2022	
ב- %	במיליוני ש"ח		ב- %	במיליוני ש"ח		
5.5	*1,531	1,615	6.6	*785	837	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
	(137)	31		(128)	31	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(5.0)	1,668	1,584	(11.7)	913	806	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.7	715	763	6.0	350	371	עמלות והכנסות אחרות
2.9	1,308	1,346	1.5	652	662	הוצאות תפעוליות ואחרות
(6.9)	1,075	1,001	(15.7)	611	515	רווח לפני מסים
(7.7)	*377	348	(17.1)	*216	179	הפרשה למסים על הרווח
2.8	36	37	(13.0)	23	20	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
(6.0)	734	690	(14.8)	418	356	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(26)	(26)	-	(14)	(14)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(6.2)	708	664	(15.3)	404	342	המיוחס לבעלי מניות הבנק
	15.1%	13.3%		16.8%	13.8%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽²⁾

* התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור 1.1 לתמצית הדוחות הכספיים.

- (1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית לרווח המימוני, נטו.
- (2) על בסיס שנתי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו⁽²⁾

מחצית ראשונה		2021				2022		
2021	2022	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח						
1,585	1,975	729	856	807	758	871	1,104	הכנסות רבית
205	372	59	146	97	54	127	245	הוצאות רבית
1,380	1,603	670	710	710	704	744	859	הכנסות רבית, נטו
151	12	76	75	63	89	34	(22)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית
1,531	1,615	746	785	773	793	778	837	סך הרווח המימוני המדווח
								בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:
2	(18)	(3)	5	(5)	2	(14)	(4)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
13	10	3	10	8	-	11	(1)	רווחים (הפסדים) ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
110	(52)	65	45	46	77	4	(56)	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
125	(60)	65	60	49	79	1	(61)	סך כל ההשפעות שאינן מפעילות שוטפת
1,406	1,675	681	725	724	714	777	898	רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾

(1) מזה בגין השפעות שינויים במדד - הכנסה בסך של כ-129 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2022, בהשוואה להכנסה בסך של כ-50 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (ברבעון השני של השנה - הכנסה בסך של כ-82 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של כ-48 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

(2) בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות רבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים מההוים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי הוגן של נגזרים, מההוים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, מההוה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

הרווח המימוני מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב-1,675 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,406 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 19.1%. הרווח המימוני מפעילות שוטפת ברבעון השני של השנה הסתכם ב-898 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-725 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 23.9%. הגידול מוסבר מהשפעת העלייה בהיקפי הפעילות העסקית, מהשפעת השינויים במדד ומהשפעת עליית הרבית.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לששת החודשים		
שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	
באחוזים		
2.11	2.48	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.50	0.84	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.61	1.64	פער הרבית הכולל
1.84	2.01	יחס בין ההכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק מממשל תאגידי.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-31 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך של 168 מיליון ש"ח, הנובע בעיקרו מהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. במחצית הראשונה של השנה נרשמו הוצאות שנבעו מגידול בהפרשה הקבוצתית בסך של 44 מיליון ש"ח עקב עלייה בהיקף האשראי התקין. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הכנסות בסך של 126 מיליון ש"ח, שנבעו בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, שמוסבר בשיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים שהצביעו על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השני של השנה ב-31 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 128 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך של 159 מיליון ש"ח.

להלן פרטים לגבי ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
55	54	27	32	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(66)	(67)	(41)	(39)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(11)	(13)	(14)	(7)	הכנסה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
(126)	44	(114)	38	הוצאה (הכנסה) קבוצתית בגין הפסדי אשראי
(137)	31	(128)	31	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
				מזה:
(145)	21	(132)	32	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי מסחרי
2	11	(5)	10	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי לדיור
6	(1)	9	(11)	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי פרטי אחר
	ב-%		ב-%	
(0.02%)	(0.03%)	(0.06%)	(0.03%)	שיעור ההכנסה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
(0.28%)	0.09%	(0.49%)	0.14%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
(0.30%)	0.06%	(0.55%)	0.11%	שיעור סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

באשר ליישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326), ראה באור ג.1 לתמצית הדוחות הכספיים.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הכנסות מעמלות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-755 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-711 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.2%.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לששת החודשים שנסתיימו ביום		
2021 ביוני 30	2022 ביוני 30	
במיליוני ש"ח		
101	106	ניהול חשבון
53	58	כרטיסי אשראי
380	389	פעילות בשוק ההון
83	100	הפרשי המרה
39	49	עמלות מעסקי מימון
55	53	עמלות אחרות
711	755	סך כל העמלות

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-1,346 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,308 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.9%.
להלן פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות:

לששת החודשים שנסתיימו ביום		
30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
במיליוני ש"ח		
800	815	משכורות והוצאות נלוות
171	163	אחזקה ופחת בנינים וציוד
51	55	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
5	3	הוצאות סילוק
281	310	הוצאות אחרות למעט הוצאות סילוק
1,308	1,346	סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-815 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-800 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.9%, המוסבר מהתאמת רכיבי תגמול משתנים לתשואה ולרווח הבנק.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-163 מיליון ש"ח בהשוואה ל-171 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.7%, שנבע בעיקר מירידה בהיקף נכסי הנדל"ן בקבוצה, עקב מהלכי התייעלות.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-313 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-286 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.4%, שנבע, בין היתר, מגידול בהוצאות שיווק ופרסום, הוצאות ביטוח והוצאות בגין תביעות משפטיות.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה במחצית הראשונה של השנה ב-348 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-377 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-34.8% לעומת 35.1% בתקופה המקבילה אשתקד, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.2%.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-37 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-36 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-554 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע בעיקר מהרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 664 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 127 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 237 מיליון ש"ח.

המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-192,026 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-180,470 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 6.4%.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	
ב-%		במיליוני ש"ח	
11.5	101,164	112,811	אשראי לציבור, נטו
1.7	15,091	15,349	ניירות ערך
(1.9)	57,370	56,305	מזומנים ופקדונות בבנקים
7.2	153,447	164,539	פקדונות הציבור
24.8	3,356	4,187	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(0.3)	10,003	9,973	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	
ב-%		במיליוני ש"ח	
			מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:
86.6	179	334	אשראי תעודות
14.5	9,136	10,461	ערביות והתחייבויות אחרות
15.8	2,715	3,144	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
0.3	11,738	11,768	מסגרות ח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
4.3	9,198	9,589	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
(8.6)	8,832	8,076	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
3.8	41,798	43,372	סך הכל

מכשירים פיננסיים נגזרים:

ערך נקוב	31 בדצמבר 2021		ערך נקוב	30 ביוני 2022		
	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי		שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
						במיליוני ש"ח
18,215	256	157	20,765	232	317	חוזי רבית
73,326	785	555	70,200	1,060	1,442	חוזי מטבע
72,711	951	951	56,553	1,118	1,119	חוזים בגין מניות
1,117	46	46	105	2	2	חוזי סחורות ואחרים
165,369	2,038	1,709	147,623	2,412	2,880	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-112,811 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-95,191 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2021 ול-101,164 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 18.5% ו-11.5% בהתאמה.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום		שינוי		30 ביוני 2022		31 בדצמבר 2021		
בדצמבר 2021	ביוני 2022	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
								מטבע ישראל
83.0	82.5	9,071	84,013	10.8	93,084	12.5	13,467	- לא צמוד
12.5	11.9	833	12,634	6.6	13,467	3.8	5,301	- צמוד למדד
3.8	4.7	1,482	3,819	38.8	5,301	0.7	959	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
0.7	0.9	261	698	37.4	959	100.0	112,811	פריטים לא כספיים
100.0	100.0	11,647	101,164	11.5	112,811			סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021				
	%-ב			במיליוני ש"ח	
29.7	39.1	18,571	17,316	24,089	עסקים גדולים
24.6	33.4	6,101	5,696	7,601	עסקים בינוניים
5.9	13.8	21,044	19,576	22,277	עסקים קטנים וזעירים
3.7	6.6	22,622	22,023	23,468	משקי בית ללא הלוואות לדיור
7.5	15.0	32,260	30,159	34,695	הלוואות לדיור
35.8	74.3	95	74	129	בנקאות פרטית
8.1	11.8	1,547	1,496	1,673	גופים מוסדיים
11.4	18.3	102,240	96,340	113,932	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים גזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-157,297 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-143,872 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 9.3%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

שינוי	31 בדצמבר 2021		30 ביוני 2022		ענף משק
	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
%	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	
13.8	13.4	19,307	14.0	21,967	שירותים פיננסיים (כולל חברות החזקה)
15.4	14.2	20,409	15.0	23,552	בינוי ונדל"ן
13.6	7.5	10,738	7.8	12,193	תעשייה
23.5	5.3	7,608	6.0	9,394	משחר
4.6	49.6	71,433	47.4	74,694	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור
7.8	10.0	14,377	9.8	15,500	אחרים
9.3	100.0	143,872	100.0	157,297	סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הליוויים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

30 ביוני 2022				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
במיליוני ש"ח					
612	1,607	271	1,336	שירותים פיננסיים	1.
1,065	1,065	514	551	שירותים פיננסיים	2.
920	982	275	707	בינוי ונדל"ן - בינוי	3.
924	924	898	26	תעשייה	4.
801	801	800	1	שירותים פיננסיים	5.
9	668	-	668	שירותים פיננסיים	6.

31 בדצמבר 2021				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
במיליוני ש"ח					
625	1,511	334	1,177	שירותים פיננסיים	1.
997	1,054	254	800	בינוי ונדל"ן - בינוי	2.
1,001	1,001	1,000	1	שירותים פיננסיים	3.
881	881	863	18	תעשייה	4.
368	738	64	674	שירותים פיננסיים	5.
28	582	4	578	שירותים פיננסיים	6.

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-15,349 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15,091 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 1.7%.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך				אגרות חוב ממשלתיות
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	
%				
89.7	88.6	13,542	13,602	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
2.4	3.8	359	585	אגרות חוב קונצרניות
3.0	2.6	447	391	אגרות חוב קונצרניות בערבות ממשלות
0.1	-	11	-	מניות ⁽²⁾
4.8	5.0	732	771	סך הכל
100.0	100.0	15,091	15,349	

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות פרטיות, השקעה במניות וסלי מדדי מניות במט"ח, השקעה בקרנות גידור והשקעה במניות ובסלי מדדי מניות בשקלים.

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	שינוי במיליוני ש"ח	
%	%	%	%	%	
55.2	47.9	8,323	7,346	(977)	מטבע ישראלי
1.6	6.0	241	922	687	- לא צמוד
38.4	41.1	5,795	6,310	515	- צמוד למדד
4.8	5.0	732	771	39	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	15,091	15,349	258	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 ביוני 2022:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	
771	109	86	576	מניות וקרנות השקעה פריטיות
7,656	-	-	7,656	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
642	-	137	475	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
6,340	-	6,268	42	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח
15,349	109	6,491	8,749	סך הכל
100.0	0.7	42.3	57.0	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	
	במיליוני ש"ח	
4,137	3,492	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 3,450 מיליון ש"ח; 31.12.21 - 4,079 מיליון ש"ח)
1,396	2,569	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 2,496 מיליון ש"ח; 31.12.21 - 1,342 מיליון ש"ח)
26	27	צרפת
26	81	קנדה
47	18	גרמניה
67	39	המזרח הרחוק, אוסטרליה ואחרים (מדינה אחת, 31.12.21 - 3 מדינות)
96	84	אירופה (3 מדינות)
5,795	6,310	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 0.5% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	
במיליוני ש"ח		
88	71	חשמל ומים
138	120	בניה ונדל"ן
24	37	שירותים פיננסיים
115	309	בנקים
21	19	תעשיה
14	14	מסחר
45	42	תחבורה
445	612	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח** - מסתכמות ב-6,310 מיליון ש"ח (1,803 מיליון דולר) (כולל בעיקר אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,450 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלת ארצות הברית בסך של 2,496 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) מזה כ-98% בקבוצת דירוג A ומעלה. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (שאינו ממשלה) אינה עולה על 0.7% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-2.4 שנים. יתרת ההפסדים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין אגרות חוב זמינות למכירה) ליום הדיווח, בגין תיק זה, עמדה על כ-45 מיליון ש"ח (כ-13 מיליון דולר), בהשוואה ליתרת רווחים של כ-53 מיליון ש"ח (כ-17 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2021.

יתרת ההפסדים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-272 מיליון ש"ח (170 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס).
נכון ליום 2 באוגוסט 2022, יתרת ההפסדים ברוטו, הסתכמה ב-191 מיליון ש"ח (119 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס).

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-56,305 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57,370 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, קיטון בשיעור של 1.9%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-164,539 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-153,447 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 7.2%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום				
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022			
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח				
%	%	%	%	השינוי		
				במיליוני ש"ח		
78.4	77.7	6.3	7,527	120,343	127,870	מטבע ישראלי
4.1	4.0	3.6	229	6,298	6,527	- לא צמוד
17.0	17.7	11.8	3,075	26,108	29,183	- צמוד למדד
0.5	0.6	37.4	261	698	959	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	7.2	11,092	153,447	164,539	פריטים לא כספיים
						סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
ב-%		במיליוני ש"ח			
10.7	42.4	15,553	12,085	17,213	עסקים גדולים
(2.2)	19.2	7,028	5,764	6,872	עסקים בינוניים
7.1	12.7	25,949	24,661	27,786	עסקים קטנים וזעירים
6.2	5.4	63,792	64,272	67,771	משקי בית
11.6	14.1	9,253	9,047	10,325	בנקאות פרטית
8.5	13.5	31,872	30,447	34,572	גופים מוסדיים
7.2	12.5	153,447	146,276	164,539	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2022 עמד על 398 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-448 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, קיטון בשיעור של 11.2%.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-4,187 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,356 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 24.8%.

בחודש מרס 2022, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן - "הבינלאומי הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, כתבי התחייבות נדחים, בעלי מנגנון לספיגת הפסדים, בערך נקוב של 300 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 300 מיליון ש"ח.

בחודש יוני 2022, הנפיקה הבינלאומי הנפקות, כתבי התחייבות נדחים, בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדרך של הרחבות סדרה, בערך נקוב כולל של כ-608 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 569 מיליון ש"ח.

תמורת ההנפקות בגין כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 ביוני 2022 ב-9,973 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,003 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, קיטון בשיעור של 0.3%. השינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק הושפע מרווח בסך של 664 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 127 מיליון ש"ח. מנגד, חל קיטון בהון בגין דיבידנד ששולם בסך של 540 מיליון ש"ח, הפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן בסך של 237 מיליון ש"ח ומהשפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים בסך של 44 מיליון ש"ח. לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדירור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 באחוז אחד מיתרת הלוואות לדירור למועד הדוח, למעט הלוואות לדירור שניתנו בתקופת הוראת השעה, כאמור להלן. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון המזעריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329, אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדירור לרכישת דירת מגורים, שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדירור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה"), שהועמדו החל מיום 19 במרס 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה. ביום 27 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, פג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדירור לפיו, דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 נקודת האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דירור בלבד ולא תחול בגין הלוואות לכל מטרה. לאור כל האמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על ידי הפיקוח על הבנקים, על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2022 הינם 9.24%-12.50%, בהתאמה.

בנוסף לאמור לעיל, תהליך קביעת יעדי ההון נעשה בהתבסס על הפרמטרים המרכזיים הבאים:

- ממצאי תהליך ה-ICAAP בהתבסס על פרופיל הסיכון של הקבוצה ובהתחשב ביעדים העסקיים של הקבוצה והצמיחה המתוכננת.
  - תוצאות מבחני הקיצון כמפורט בהמשך.
  - קביעת יעדי ההון נעשית לפי דרישת ההון הגבוהה יותר, מבין תוצאות ה-ICAAP לבין הנדרש בתרחיש הקיצון.
  - מקדם שמרנות וכרית ביטחון המשלבים הערכות ואומדנים ביחס לפרופיל הסיכונים ובסיס ההון.
- למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.25% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

יעדי ההון מביאים בחשבון את הסיכונים שהבנק חשוף אליהם, כשהעיקריים בהם הינם סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים לרבות סיכון הרבית, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון מודל. כל זאת מבוצע בהלימה לדיאלוג מול בנק ישראל.

מבחני הקיצון

הבנק מיישם תשתית תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. המתווה כולל, בין היתר, תרחישי קיצון הוליסטיים "מתגלגלים" על פני שלוש שנים, בתחום סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים לרבות סייבר, איסור הלבנת הון, ציות, אסטרטגיה, מוניטין, תפעולי ועוד. מתווה תרחישי הקיצון, כולל גם השפעות קיצוניות של משבר הקורונה. למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021 המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. לאור זאת, בשנת 2021, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 10% והחל מיום 1 בינואר 2022, הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו, עד ליום 31 בדצמבר 2021.

- ברבעון השלישי של שנת 2018, התקבלה החלטה על מיזוג אוצר החייל וביום 1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון ש"ח נטו לאחר השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 ביוני 2022, היה מביא לקיטון נוסף של 0.01% ביחסי הלימות ההון.
- ביום 28 ביולי 2020 וביום 3 בנובמבר 2020, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות, על פיה יתאפשר לכ-60 עובדים קבועים בבנק, המשתייכים לאוכלוסיית היעד שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים. התוכנית הגדילה את ההפסד הכולל האחר (ברוטו) בסך של 48 מיליון ש"ח בגין התחייבות לפיצויים ולהטבות לאחר פרישה. כמו כן, ברבעון הרביעי של שנת 2020, בוצעה הפרשה נוספת לפיצויים מוגדלים בסך של כ-50 מיליון ש"ח בגין פרישה מוקדמת נוספת הצפויה בשנים הקרובות. סך ההשפעה נטו, לאחר השפעת המס בגין מהלכים אלה הסתכם ב-65 מיליון ש"ח. ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 ביוני 2022, היה מביא לקיטון נוסף של 0.05% ביחסי הלימות ההון.

יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר"). ללא ההקלה, כאמור, היישום לראשונה של הכללים הנ"ל, נכון ליום 30 ביוני 2022, היה מביא לקיטון נוסף של 0.03% ביחסי הלימות ההון.

השפעת התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203

להערכת הבנק, יישום התיקון להוראה, בהתייחס למימון רכישת קרקעות מסוימות, תסתכם בירידה של 0.06%-0.09% ביחס הון עצמי רובד 1 לאחר היישום המלא של התיקון האמור. בהתאם להקלה שנקבעה בהוראה, השפעה זו תיפרס מהרבעון השלישי של השנה ועד הרבעון השני של שנת 2023. התוספת לנכסי הסיכון, בהתאם לתיקון להוראה, עשויה להיות מושפעת מצעדים שהבנק נוקט ברבעון השלישי של שנת 2022. כמו כן, האומדן האמור מבוסס על טווח הנחות באשר לאופן חישוב תוספת נכסי הסיכון הנדרשת בהתאם להוראה והוא עשוי להשתנות ככל שתתקבלנה הבהרות בנוגע לאופן היישום כאמור.

יישום ההוראות

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2021 הוגש כנדרש לבנק ישראל. תשתית תהליך הנאותות הונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע גם בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
10,199	10,214	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,891	2,836	הון רובד 2, לאחר ניכויים
12,090	13,050	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
81,660	92,726	סיכון אשראי
683	654	סיכונים שוק
6,645	7,255	סיכון תפעולי
88,988	100,635	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
11.46%	10.15%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.59%	12.97%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.25%	9.24%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022 עמד על 10.15%, בהשוואה ל-11.46% ליום 31 בדצמבר 2021. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 ביוני 2022 עמד על 12.97%, בהשוואה ל-13.59% ליום 31 בדצמבר 2021.

ההון הכולל ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-13,050 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,090 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2021. בסיס ההון הושפע מחד מרווח בסך של 664 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 127 מיליון ש"ח ומגידול במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בסך של 874 מיליון ש"ח ומאידך, גידול זה קוזז בדיבידנד ששולם בסך של 540 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 237 מיליון ש"ח.

נכסי הסיכון ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-100,635 מיליון ש"ח בהשוואה ל-88,988 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 13.1%, אשר נבע בעיקר מגידול באשראי לציבור.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

בנק מסד בע"מ		
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	באחוזים
14.71%	14.66%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.72%	15.78%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה נתנה הקלה בדרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%). בהתאם לחוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 מיום 15 במאי 2022, ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על הבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. יחס המינוף ליום 30 ביוני 2022 עומד על 5.02%, בהשוואה ל-5.34% ליום 31 בדצמבר 2021.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת רווחים שאימץ דירקטוריון הבנק, הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק, מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת, כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט ב**א.24** ב' לדוחות הכספיים לשנת 2021.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2019:

יוב הכרזה	יום התשלום	סך הדיבידנד ששולם	דיבידנד למניה
		במיליוני ש"ח	בש"ח
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05
28 במאי 2019	17 ביוני 2019	85	0.85
13 באוגוסט 2019	29 באוגוסט 2019	110	1.10
26 בנובמבר 2019	12 בדצמבר 2019	110	1.10
15 במרס 2020	31 במרס 2020	125	1.25
17 באוגוסט 2021	1 בספטמבר 2021	225	2.25
23 בנובמבר 2021	13 בדצמבר 2021	320	3.20
6 בינואר 2022	24 בינואר 2022	215	2.14
7 במרס 2022	24 במרס 2022	165	1.65
24 במאי 2022	12 ביוני 2022	160	1.60

הבנק פנה וקיבל את עמדת בנק ישראל, לפיה אין מניעה כי הבנק ישקול חלוקת דיבידנד חד פעמי הכולל כ-150 מיליון ש"ח (השלמה ל-50% מרווחי שנת 2020 בהתאם למדיניות הדיבידנד) וסכום נוסף של דיבידנד חד פעמי בסך של עד כ-350 מיליון ש"ח.

ביום 16 באוגוסט 2022, החליט דירקטוריון הבנק, בהתאם למדיניות חלוקת דיבידנד של הבנק, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 170 מיליון ש"ח (ברוטו), המהווים כ-50% מהרווח הנקי על פי הדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השני של שנת 2022. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 24 באוגוסט 2022 ויום התשלום יהיה 1 בספטמבר 2022. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין. כמו כן, החליט דירקטוריון הבנק, כי במועד זה, הבנק אינו שוקל חלוקת דיבידנד חד פעמי כאמור לעיל.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בראור 11א' לתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר עיקרי ההנחות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2021. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 28א' לדוחות הכספיים לשנת 2021.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	השינוי	2021	2022		
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח			
8.9	10.4	24.8	101	126		עסקים גדולים
4.5	5.7	35.3	51	69		עסקים בינוניים
20.8	22.7	16.1	236	274		עסקים קטנים וזעירים
40.1	41.7	10.5	455	503		משקי בית
2.2	2.7	32.0	25	33		בנקאות פרטית
5.3	6.1	23.3	60	74		גופים מוסדיים
18.2	10.7	(37.7)	**207	129		ניהול פיננסי
100.0	100.0	6.4	1,135	1,208		סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	השינוי	2021	2022		
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח			
8.9	10.0	17.9	201	237		עסקים גדולים
4.6	5.4	23.1	104	128		עסקים בינוניים
21.3	22.4	11.3	478	532		עסקים קטנים וזעירים
40.7	40.9	6.5	913	972		משקי בית
2.4	2.6	18.9	53	63		בנקאות פרטית
5.3	5.8	16.8	119	139		גופים מוסדיים
16.8	12.9	(18.8)	**378	307		ניהול פיננסי
100.0	100.0	5.9	2,246	2,378		סך הכל

ב. רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
119	105	75	58	עסקים גדולים
50	30	29	15	עסקים בינוניים
134	122	87	59	עסקים קטנים וזעירים
116	148	58	90	משקי בית
12	16	5	9	בנקאות פרטית
27	36	15	21	גופים מוסדיים
**250	207	**135	90	ניהול פיננסי
708	664	404	342	סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

** התאמה לא מהותית של מספרי השוואה. ראה באור 1.1 לתמצית הדוחות הכספיים.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		אשראי לציבור		לשנת החודשים		
שנתתימו ביום 30 ביוני		שנתתימו ביום 30 ביוני		שנתתימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	השינוי	2021	2022		
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח			
18.5	19.8	23.7	17,062	21,110		עסקים גדולים
5.9	6.2	21.5	5,457	6,631		עסקים בינוניים
20.2	20.2	15.8	18,592	21,529		עסקים קטנים וזעירים
54.1	52.2	11.3	49,843	55,500		משקי בית
0.1	0.1	117.2	58	126		בנקאות פרטית
1.2	1.5	46.6	1,095	1,605		גופים מוסדיים
100.0	100.0	15.6	92,107	106,501		סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור		פקדונות הציבור		לשנת החודשים		
שנתתימו ביום 30 ביוני		שנתתימו ביום 30 ביוני		שנתתימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	השינוי	2021	2022		
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח			
8.3	10.5	37.8	11,879	16,375		עסקים גדולים
3.9	4.4	24.6	5,568	6,935		עסקים בינוניים
16.8	17.2	11.2	24,103	26,791		עסקים קטנים וזעירים
44.3	41.7	2.3	63,573	65,057		משקי בית
6.2	6.2	7.3	8,987	9,644		בנקאות פרטית
20.5	20.0	6.0	29,413	31,169		גופים מוסדיים
100.0	100.0	8.7	143,523	155,971		סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות המגזרים העסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2021				לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2022				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
260	74	36	150	318	89	51	178	הכנסות רבית, נטו
128	27	15	86	151	37	18	96	הכנסות שאינן מרבית
388	101	51	236	469	126	69	274	סך הכנסות
(132)	(55)	(19)	(58)	32	(9)	20	21	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
221	39	24	158	230	45	26	159	הוצאות תפעוליות ואחרות
191	75	29	87	132	58	15	59	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
40,989	16,683	5,460	18,846	51,770	22,799	7,016	21,955	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
42,588	17,316	5,696	19,576	53,967	24,089	7,601	22,277	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
41,716	11,710	5,600	24,406	51,150	17,048	6,799	27,303	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
42,510	12,085	5,764	24,661	51,871	17,213	6,872	27,786	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
במיליוני ש"ח								
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2021				לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2022				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
524	150	73	301	594	166	92	336	הכנסות רבית, נטו
259	51	31	177	303	71	36	196	הכנסות שאינן מרבית
783	201	104	478	897	237	128	532	סך הכנסות
(144)	(65)	(25)	(54)	21	(17)	27	11	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
451	81	49	321	474	91	53	330	הוצאות תפעוליות ואחרות
303	119	50	134	257	105	30	122	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
41,111	17,062	5,457	18,592	49,270	21,110	6,631	21,529	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
42,588	17,316	5,696	19,576	53,967	24,089	7,601	22,277	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
41,550	11,879	5,568	24,103	50,101	16,375	6,935	26,791	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
42,510	12,085	5,764	24,661	51,871	17,213	6,872	27,786	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של המגזרים העסקיים במחצית הראשונה של שנת 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-594 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-524 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 13.4%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהיקפי הפעילות ומהשפעת עליית הרבית.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-303 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-259 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 17.0%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מפעילות שוק ההון ומהכנסות מהפרשי המרה.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-21 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 144 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. במחצית הראשונה של השנה, נרשמו הוצאות שנבעו מגידול בהפרשה הקבוצתית עקב עלייה בהיקף האשראי התקין. בתקופה המקבילה אשתקד, נרשמו הכנסות שנבעו, בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, שמוסבר בשיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים שהצבירו על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-474 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-451 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.1%, אשר נבע, בין היתר, מעלייה בהוצאות עמלות ששולמו עקב הגידול בפעילות בשוק ההון.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-257 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-303 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-49,270 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-41,111 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 19.8%.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-53,967 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42,588 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2021, גידול בשיעור של 26.7%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-50,101 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-41,550 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 20.6%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-51,871 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42,510 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2021, גידול בשיעור של 22.0%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2021			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2022			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
						במיליוני ש"ח
305	4	301	364	11	353	הכנסות רבית, נטו
175	21	154	172	22	150	הכנסות שאינן מרבית
480	25	455	536	33	503	סך הכנסות
4	-	4	(1)	1	(2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
364	17	347	370	18	352	הוצאות תפעוליות ואחרות
63	5	58	99	9	90	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
50,609	59	50,550	56,491	160	56,331	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
52,256	74	52,182	58,292	129	58,163	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
72,805	8,955	63,850	75,439	9,763	65,676	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
73,319	9,047	64,272	78,096	10,325	67,771	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2021			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2022			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
						במיליוני ש"ח
609	9	600	681	16	665	הכנסות רבית, נטו
357	44	313	354	47	307	הכנסות שאינן מרבית
966	53	913	1,035	63	972	סך הכנסות
8	-	8	10	1	9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
736	35	701	748	37	711	הוצאות תפעוליות ואחרות
128	12	116	164	16	148	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
49,901	58	49,843	55,626	126	55,500	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
52,256	74	52,182	58,292	129	58,163	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
72,560	8,987	63,573	74,701	9,644	65,057	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
73,319	9,047	64,272	78,096	10,325	67,771	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של מגזר האנשים הפרטיים במחצית הראשונה של שנת 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-681 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-609 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.8%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהיקפי הפעילות העסקית ומהשפעת עליית הרבית.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-354 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-357 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.8%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-10 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-748 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-736 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.6%.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-164 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-128 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 28.1%.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-55,626 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-49,901 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.5%.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-58,292 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-52,256 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2021, גידול בשיעור של 11.6%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-74,701 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-72,560 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.0%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו ב-78,096 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-73,319 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2021, גידול בשיעור של 6.5%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-307 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-378 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-207 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-250 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

השקעת הבנק במסד ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-466 מיליון ש"ח.

סך המאזן של מסד ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-11,447 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,835 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 5.6%. סך כל ההון של מסד ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-914 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-886 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 3.2%. הרווח הנקי של מסד הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-53.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-52.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-27.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 2021, חילק מסד דיבידנד בסך של 20 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-10 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) עמדה על 11.8%, בהשוואה ל-12.7% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 15.78%, בהשוואה ל-15.72% בסוף שנת 2021. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 14.66%, בהשוואה ל-14.71% בסוף שנת 2021. במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2021 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2022 ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2022.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותגים הבינלאומיים "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראלכרט".

השקעת הבנק בכאל ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-669 מיליון ש"ח.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 13.9%, בהשוואה ל-16.3% בסוף שנת 2021.

חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-42.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ביום 15 במאי 2022, אישרה האסיפה הכללית של כאל חלוקת דיבידנד בסך של 340 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-96 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 17 במאי 2022.

בהתאם לדיווחי כאל, ביום 23 במרס 2022, במסגרת היערכות למעבר לקמפוס דיסקונט, חתמה כאל על הסכם למכירת בית כאל בגבעתיים. השלמת עסקת המכר צפויה להיות ברבעון השני של שנת 2023, ועל פי הערכת כאל, היא צפויה לרשום בגין המכירה רווח נקי בסך של כ-220 מיליון ש"ח. חלק הבנק ברווח האמור הוא כ-60 מיליון ש"ח.

ביום 11 באוגוסט 2021, הודיע בנק ישראל לכאל כי נבחנת האפשרות לסליקה צולבת במותג "דיינרס" והמשמעויות לכך, וביקש שכאל תעביר כל מידע שלדעתה יכול לסייע בגיבוש עמדה בעניין. ביום 21 בדצמבר 2021, עדכן משרד האוצר את כאל כי החלה בחינת האפשרות לחייב סליקה צולבת גם במותגים "דיינרס" ו"אמריקן אקספרס".

בהמשך לכך, במכתב מיום 1 באוגוסט 2022, הציג משרד האוצר לכאל את המתווה במסגרתו המנפיקים במותגים הסגורים ("דיינרס" ו"אמריקן אקספרס") יאפשרו לכל בעל רישיון סולק להתקשר עימם בהסכם מאגד ולרכז חיוכים וזיכויים של בתי עסק בגין עסקאות שבוצעו בכרטיסי חיוב של המותגים הסגורים. לעמדת האוצר, ככל שיופעל המתווה האמור תוך 120 ימים, לא יהיה צורך להפעיל את סמכות שר האוצר על פי דין, לקבוע כי מנפיק בעל היקף פעילות רחב (ובכלל זאת כאל) לא יסרב להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי החיוב שהנפיק מטעמים שאינם סבירים, גם לגבי המותגים הסגורים. בהתאם למכתב, בכוננת משרד האוצר לבחון את מצב העניינים בשוק והתקדמות הצדדים בהסדרת המתווה האמור, ובהתאם להסיק מסקנות ביחס לצורך בשימוש בסמכות השר.

יצוין, כי למועד הדיווח, החברה הבת של כאל, דיינרס קלוב ישראל בע"מ, קשורה בהסכמים עם מספר מאגדים, המקנים להם יכולת להציע לבתי עסק שירותי סליקה של המותג "דיינרס" בתנאים שהוסכמו עם כל מאגד.

כאל כוננת את המתווה ואת השלכותיו האפשריות על עסקיה.

להערכת כאל, יישום המתווה עשוי מחד להגביר את התחרות במגזר הסליקה בכלל, ובמותגים הסגורים "אמריקן אקספרס" ו-"דיינרס" בפרט, ובהתאמה, לעול להביא לירידה בהכנסות מגזר הסליקה של כאל. מאידך, המתווה עשוי להביא להרחבת כיסוי המותגים הסגורים בשוק הסליקה לבתי עסק נוספים. יצוין, כי בהתאם למתווה, כאל תוכל לשמש כמאגד של מותג "אמריקן אקספרס".

ראה באור 9 לתמצית הדוחות הכספיים באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות נגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2021. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2021. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכוני ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון מודל.
כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. ניהול הסיכונים מתבצע ברמת הקבוצה, כאשר תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית, שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל פי העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו, על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי והמערך המשפטי, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערכי הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי הינו חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
רו"ח אלי כהן, מכהן כראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית.
סיכוני האשראי מנוהלים על ידי רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה העסקית.
הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי גב' אלה גולן, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי. כמו כן, תחת אחריותה מרוכזים גם סיכוני הרגולציה והחקיקה.
סיכון האסטרטגיה מנוהל, החל מיום 10 במאי 2022, על ידי גב' שירלי שהם קליין, שמונתה לראש מערך דיגיטל, חדשנות, אסטרטגיה ופיתוח עסקי. עד ליום זה, נוהל הסיכון על ידי גב' אלה גולן, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי.
- ז. סיכוני הציות מנוהלים, החל מיום 24 באפריל 2022, על ידי גב' זיוה ברק (גב' ברק החליפה את מר אמיר בירנבוים שנשא בתפקידים אלו עד לתאריך האמור), אשר במסגרת תפקידה כקצינת הציות הראשית, מנהלת את סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות, מנהלת את יחידת האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך וממונה על האכיפה הפנימית בדיני התחרות הכלכלית. כמו כן, היא מכהנת כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA, ה-CRS והסכם ה-OCI ותחת אחריותה נמצא גם תחום ההגנה על הפרטיות.
סיכוני ה-ID מנוהלים על ידי מר אופיר קדוש, מנכ"ל מתף - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ.
- ח. סיכוני הסייבר מנוהלים, החל מיום 31 במאי 2022, על ידי גב' איריס חן, ממלאת מקום מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע. עד ליום זה, נוהלו על ידי מר יהושע פלג, שכיהן כמנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע.
הסיכונים המשפטיים מנוהלים על ידי עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי.
סיכון המוניטין מנוהל על ידי רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי.
- ט. סיכונים נוספים, כמו גם סיכוני רגולציה וחקיקה, מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- י. ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק, מתבצע בכל חברה בת שלה פעילות עסקית, בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת, המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בחברה הבת.
בחברה הבת הבנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי, שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- יא. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי, עמידה ביעדי העל, מפת הסיכונים וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך הסיכונים מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי הבנק ברבעון הרלוונטי.

יא. לבנק ולקבוצה מגוון תרחישי קיצון לסיכונים הייחודיים, כפי שמוטמעים במסמכי המדיניות השונים.

הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון, לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. התרחישים משלבים התממשות של מספר מוקדי סיכון בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק, מתבססים על ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו כלכליים. תרחישי הקיצון עודכנו במהלך שנת 2021 ובמסגרת זו הובאו לידי ביטוי השפעות אפשריות של משבר הקורונה, תוך זיהוי ומיפוי מוקדי הסיכון הרלוונטיים, בהתאם לאופי ולהתפתחות המשבר.

תרחישי הקיצון, מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. התרחישים ותוצאותיהם מהווים כלי לאיתור נקודות החולשה וקבלת החלטות. לבנק תכניות הנהלה להתמודדות עם תרחישי הקיצון, באמצעות נקיטת אמצעים שונים. בנוסף, בהתאם לדרישת בנק ישראל, הבנק מחשב מבחן קיצון על בסיס פרמטרים אחידים למערכת הבנקאית. תרחישי הקיצון האחידים, מהווים עבור בנק ישראל, כלי לקבלת תמונה הוליסטית ועדכנית על המשק הישראלי ועל יכולת המערכת הבנקאית להוסיף ולהעמיד אשראי לציבור תוך שמירה על יציבותה. בתחילת שנת 2022, נשלח לבקשת בנק ישראל תרחיש אחיד לנתוני יוני 2021. התרחיש נבנה בהתאם לשתי דרגות חומרה - בסיסית (המייצגת את הנתבי הצפוי של הכלכלה) וקיצון. יחסי ההון של הבנק בכל התרחישים הינם מעל המגבלות הרלוונטיות.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2021.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוהו או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי. בחודש יולי 2022, המשיך בנק ישראל בהעלאת הרבית במשק והיא עומדת על 1.25%. על פי התחזית המאקרו כלכלית של חטיבת המחקר של בנק ישראל, תעלה הרבית ל-2.75% עד לרבעון השני של שנת 2023. עליית הרבית צפויה להגדיל את הוצאות המימון של משקי הבית והחברות העסקיות, אשר לצד העלייה באינפלציה, המייקרת את ההוצאות השוטפות, עלולה להכביד על מצבם הפיננסי של לווים, בהם לקוחות הבנק. הבנק בחן את השפעת עליית הרבית על מגזרי הפעילות השונים ובין היתר, נבחנה ההשפעה על לקוחות שעליית הרבית תביא לגידול משמעותי בהחזר החוב שלהם. להערכת הבנק, עליית הרבית בהתאם לציפיות כאמור, עלולה להביא לירידה בכושר החזר של לווים מסוימים, אך בשלב זה, ללא השפעה מהותית על הבנק.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 ביוני 2022, הסתכם ב-1,654 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,936 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, קיטון בשיעור של 14.6%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 ביוני 2022, עמד על 1.2%, בהשוואה ל-1.4% בסוף שנת 2021. 18.8% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 18.1% לענף הנדל"ן, 13.0% לענף המסחר ו-28.1% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיוור.

יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.3%, בהשוואה ל-1.7% בסוף שנת 2021.

באשר ליישום של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326), ראה באור ג.1 לתמצית הדוחות הכספיים.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור ב.12 (1) לדוחות הכספיים.

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

30 ביוני 2021				30 ביוני 2022				
סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי	סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי	
								במיליוני ש"ח
								סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: ⁽¹⁾
93,492	21,106	29,491	42,895	112,939	22,633	34,166	56,140	סיכון אשראי מאזני
37,279	12,707	3,741	20,831	40,123	12,960	3,458	23,705	סיכון אשראי חוץ מאזני
130,771	33,813	33,232	63,726	153,062	35,593	37,624	79,845	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
								סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:
2,514	683	325	1,506	2,251	599	327	1,325	לא בעייתי
1,859	262	343	1,254	1,432	251	203	978	סך הכל בעייתי: ⁽²⁾
								מזה:
1,376	158	343	875	822	149	51	622	- בעייתי צובר רבית
483	104	-	379	610	102	152	356	- בעייתי לא צובר רבית
4,373	945	668	2,760	3,683	850	530	2,303	סך הכל סיכון אשראי מאזני
700	129	6	565	552	94	-	458	סיכון אשראי חוץ מאזני
5,073	1,074	674	3,325	4,235	944	530	2,761	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
206	11	184	11	19	13	-	6	מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
135,844	34,887	33,906	67,051	157,297	36,537	38,154	82,606	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
								נכסים שאינם מבצעים
480	104	-	376	607	102	152	353	חובות שאינם צוברים הכנסות רבית

31 בדצמבר 2021			
סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: (1)			
99,722	21,607	31,647	46,468
39,166	12,778	3,575	22,813
138,888	34,385	35,222	69,281
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:			
2,541	759	338	1,444
1,718	269	275	1,174
1,274	166	275	833
444	103	-	341
4,259	1,028	613	2,618
725	182	3	540
4,984	1,210	616	3,158
199	22	167	10
143,872	35,595	35,838	72,439
נכסים שאינם מבצעים			
441	103	-	338

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
(2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

תנועה בחובות שאינם צוברים הכנסות רבית

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2021			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
487	112	375	622	253	369
37	8	29	39	12	27
(9)	(4)	(5)	(7)	(3)	(4)
(16)	(6)	(10)	(25)	-	(25)
(19)	(6)	(13)	(22)	(8)	(14)
480	104	376	607	254	353
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש					
163	74	89	150	86	64
20	11	9	17	9	8
(3)	(3)	-	(6)	(3)	(3)
(7)	(4)	(3)	(7)	(4)	(3)
(21)	(9)	(12)	(14)	(9)	(5)
152	69	83	140	79	61
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים הכנסות רבית					
179	36	143	157	37	120
21	2	19	9	-	9
(21)	(5)	(16)	(31)	(3)	(28)
179	33	146	135	34	101

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2021			לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2021			לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2022			
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
483	107	376	483	107	376	441	103	338	יתרת חובות שאינם צוברים הכנסות רבית לתחילת השנה
						152	146	6	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת יישום לראשונה*
						593	249	344	יתרת חובות שאינם צוברים רבית לתחילת השנה
									לאחר יישום לראשונה
									חובות שסווגו כחובות שאינם צוברים הכנסות רבית
									במהלך התקופה
369	203	166	110	31	79	135	38	97	חובות שחזרו לסייג צובר רבית
(138)	(138)	-	(18)	(13)	(5)	(15)	(8)	(7)	חובות שאינם צוברים הכנסות רבית שנמחקו
(81)	(19)	(62)	(40)	(11)	(29)	(57)	(9)	(48)	חובות שאינם צוברים הכנסות רבית שנפרעו
(192)	(50)	(142)	(55)	(10)	(45)	(49)	(16)	(33)	יתרת חובות שאינם צוברים הכנסות רבית לתקופה
441	103	338	480	104	376	607	254	353	
									מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש
175	80	95	175	80	95	136	69	67	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
						19	19	-	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת יישום לראשונה*
			175	80	95	155	88	67	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
									לאחר יישום לראשונה
95	52	43	42	23	19	40	23	17	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(7)	(7)	-	(5)	(5)	-	(14)	(7)	(7)	חובות שחזרו לסייג שצובר רבית בשל ארגון מחדש עוקב
(29)	(16)	(13)	(15)	(8)	(7)	(14)	(9)	(5)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(98)	(40)	(58)	(45)	(21)	(24)	(27)	(16)	(11)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
136	69	67	152	69	83	140	79	61	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתקופה
									שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים הכנסות רבית
181	37	144	181	37	144	162	33	129	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
						(8)	-	(8)	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת יישום לראשונה*
			181	37	144	154	33	121	יתרת הפרשה לאחר יישום לראשונה
82	20	62	47	10	37	39	9	30	גידול בהפרשות
(101)	(24)	(77)	(49)	(14)	(35)	(58)	(8)	(50)	גביות ומחיקות
162	33	129	179	33	146	135	34	101	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לתקופה

מדדי סיכון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2021	לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2022	
0.62%	0.71%	0.55%	שיעור חובות בעייתיים שאינם צוברים או צובר בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
0.43%	0.50%	0.53%	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי לא צובר הכנסות רבית מיתרת האשראי לציבור
0.19%	0.21%	0.02%	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי צובר הכנסות רבית בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.35%	1.54%	1.05%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
(0.23%)	(0.30%)	0.06%	שיעור הוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
(0.01%)	-	0.04%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.05%	1.19%	0.98%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
243.9%	239.4%	184.7%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור בעייתי לא צובר הכנסות רבית
168.1%	167.5%	179.1%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור בעייתי לא צובר הכנסות רבית בתוספת יתרת אשראי לציבור צובר בפיגור של 90 יום או יותר
(0.7%)	(0.3%)	3.4%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* מחושב על בסיס שנתי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2022						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי בעייתי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
172	20	17	89	305	11,655	12,081
161	2	39	100	167	15,140	15,619
74	1	18	103	133	7,631	7,908
165	(7)	4	88	215	8,807	9,315
14	(2)	-	4	7	21,340	21,505
171	6	(55)	88	356	14,487	15,382
757	20	23	472	1,183	79,060	81,810
138	(2)	11	152	203	37,624	38,154
328	1	(1)	104	262	35,593	36,537
1,223	19	33	728	1,648	152,277	156,501
2	-	-	-	-	14,177	14,177
1,225	19	33	728	1,648	166,454	170,678
פעילות לווים בחו"ל						
7	-	(2)	6	6	785	796
-	-	-	-	-	6,154	6,154
7	-	(2)	6	6	6,939	6,950
1,232	19	31	734	1,654	173,393	177,628

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 118,837 מיליון ש"ח, 14,578 מיליון ש"ח, 289 מיליון ש"ח, 2,880 מיליון ש"ח ו-41,044 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אשראי בעייתי צובר ושאינו צובר רבית, לרבות בגין הלוואות לדיור.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 118 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 36 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2021						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי בעייתי לא צובר*	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
201	12	(26)	136	365	9,812	10,371
83	(2)	(9)	48	166	12,052	12,389
28	1	(9)	109	121	5,659	6,039
179	(3)	(40)	55	253	6,434	7,038
29	(8)	(8)	7	17	16,102	16,199
208	3	(51)	129	534	12,650	13,833
728	3	(143)	484	1,456	62,709	65,869
165	1	2	-	343	33,232	33,906
330	(6)	6	106	273	33,813	34,887
1,223	(2)	(135)	590	2,072	129,754	134,662
-	-	-	-	-	15,262	15,262
1,223	(2)	(135)	590	2,072	145,016	149,924
פעילות לווים בחו"ל						
5	-	(2)	14	17	1,017	1,182
-	-	-	-	-	3,511	3,511
5	-	(2)	14	17	4,528	4,693
1,228	(2)	(137)	604	2,089	149,544	154,617

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 99,290 מיליון ש"ח, 15,650 מיליון ש"ח, 32 מיליון ש"ח, 1,307 מיליון ש"ח ו-38,338 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אשראי בעייתי צובר ושאינו צובר רבית, לרבות בגין הלוואות לדיר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 64 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 91 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2021*						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי בעייתי לא צובר*	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחר						
191	14	(28)	125	366	10,031	10,585
92	(2)	(1)	55	143	13,381	13,840
25	1	(16)	100	113	6,144	6,549
166	(8)	(58)	49	252	6,933	7,520
22	(8)	(15)	5	10	18,486	18,602
171	3	(88)	114	495	13,215	14,233
667	-	(206)	448	1,379	68,190	71,329
159	(1)	(6)	-	275	35,222	35,838
326	(6)	2	105	280	34,385	35,595
1,152	(7)	(210)	553	1,934	137,797	142,762
-	-	-	-	-	14,875	14,875
1,152	(7)	(210)	553	1,934	152,672	157,637
פעילות לווים בחו"ל						
3	(1)	(6)	-	2	1,091	1,110
-	-	-	-	-	4,070	4,070
3	(1)	(6)	-	2	5,161	5,180
1,155	(8)	(216)	553	1,936	157,833	162,817

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 105,661 מיליון ש"ח, 14,359 מיליון ש"ח, 845 מיליון ש"ח, 1,709 מיליון ש"ח ו-40,243 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אשראי בעייתי צובר ושאינו צובר רבית, לרבות בגין הלוואות לדיור.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 84 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 80 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכונים אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2022			דרוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי כולל	סיכון מאזני חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון מאזני חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
87	2	85	249	2	247	AA- עד AAA
2,750	33	2,717	3,438	36	3,402	A+ עד A-
121	2	119	137	2	135	BBB- עד BBB+
194	-	194	47	-	47	B- עד BB+
3,152	37	3,115	3,871	40	3,831	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, נירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדרוג של סוכנות S&P לדרוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דרוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדרוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים וברוקרים/דילרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לתמצית הדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים, כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, הסתכם ליום 30 ביוני 2022 ב-302 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 299 מיליון ש"ח).

מרבית החשיפה של הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים בעלי איתנות פיננסית גבוהה, אשר מרביתם בקבוצת דירוג השקעה A- ומעלה. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022, לא חל שינוי מהותי בחשיפות האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים ולא בוצעה הורדת דירוג האשראי של מוסדות פיננסיים אלו.

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר מרביתה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (95%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצת הדירוג AAA עד A- כאשר 6% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-276 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) מזה כ-57% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-2.4 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-2.9 מיליארד ש"ח, בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

להלן חשיפת האשראי למדינות בהן קיימת לקבוצת הבנק חשיפה העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,957 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון):

שם המדינה	סיכון אשראי כולל במיליוני ש"ח
ארצות הברית	2,198

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות* (1) (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2022			
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)	מאזנית (2)	סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)	מאזנית (2)	
3,187	65	3,122	4,870	54	4,816	ארצות הברית
3,124	386	2,738	3,623	417	3,206	מדינות אחרות
6,311	451	5,860	8,493	471	8,022	סך כל החשיפות למדינות זרות
22	1	21	36	1	35	מזה: סך החשיפות למדינות ה-FIGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
258	39	219	181	43	138	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
19	2	(4)17	16	2	(4)14	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) מרבית החשיפה מבוטחת באופן מלא.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו. הסיכונים נבחנים בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמה של כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין השאר, על-ידי השתת מגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור ההחזר מההכנסה, שיעור הלוואות ברבית משתנה, שיעור הלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד. בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על-ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת ההחזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינויי רבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולישעור המימון. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם למגבלות על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף נעשה מעקב אחר השתנות היקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית.

היקף הלוואות לדיור

שינוי	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022	
ב-1%	במיליוני ש"ח		
20.8	3,754	4,535	ביצועי אשראי לדיור
(30.8)	13	9	הלוואות מכספי הבנק
14.3	7	8	הלוואות מכספי האוצר
20.6	3,774	4,552	מענקים מכספי האוצר
(12.5)	425	372	סך הכל הלוואות חדשות
17.3	4,199	4,924	הלוואות שמוחזרו מכספי הבנק
			סך כל הביצועים

שינוי	ליום 30 ביוני		
	2021	2022	
ב-1%	במיליוני ש"ח		
15.4	30,057	34,680	יתרת האשראי לדיור, נטו
(9.4)	276	250	הלוואות מכספי הבנק
38.8	49	68	הלוואות מכספי האוצר*
15.2	30,382	34,998	מענקים מכספי האוצר*
			סך הכל יתרה

* סכום זה אינו נכלל בירתות המאזניות.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור הלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV, בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2022 כולל כ-69% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה לכ-70% ביום 30 ביוני 2021. כ-98% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה לכ-97% ביום 30 ביוני 2021.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2022 כוללים כ-62% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-65% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לנתון בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות ללא ביטחון נכס.

שיעור החזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור החזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי הלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן הלוואה. תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2022 כולל כ-90% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בדומה לנתון ביום 30 ביוני 2021. כ-99% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-98% ביום 30 ביוני 2021. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2022 כוללים כ-89% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-92% בתקופה המקבילה אשתקד. כל האשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לנתון בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות בולט ובלון.

הלוואות ברבית משתנה

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2022 כולל שיעור של 60% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 20,850 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2022 כוללים סך של 2,338 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 52% מסך הביצועים וסך של 389 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 9% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2022 כולל כ-76% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכם לסך של 26,546 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2022 כוללים כ-57% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכמים לסך של 2,590 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות לדיור לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

סך הכל	בביטחון דירת מגורים		למטרת מגורים												
	סך הכל	מגזר צמוד מט"ח	מגזר צמוד מדד				מגזר לא צמוד								
			רבית משתנה		רבית קבועה		רבית משתנה		רבית קבועה						
			יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור					
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%
34,680	893	33,787	-	7	15.6	5,281	10.9	3,673	44.1	14,890	29.4	9,936	30.6	22	
32,185	872	31,313	-	8	15.8	4,951	11.4	3,568	43.7	13,686	29.1	9,100	31.1	22	

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2018	שנת 2019	שנת 2020	שנת 2021	שש חודשים 2021	שש חודשים 2022
4,149	4,374	5,915	8,005	3,754	4,535
10.5%	5.4%	35.2%	35.3%	39.2%	20.8%
-	0.01%	0.14%	(0.02%)	-	0.07%
0.50%	0.49%	0.59%	0.50%	0.56%	0.40%

ביצועי הלוואות לדיור (במיליוני ש"ח)
 שיעור השינוי בביצועי הלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה
 שיעור הרוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
 שיעור הפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 "נהלים למתן הלוואות לדיור"

ביום 31 בינואר 2022, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 451 "נהלים למתן הלוואות לדיור". העדכון נועד להקל על הלווים בתהליך נטילת המשכנתא, בשלושה היבטים: שקיפות ויכולת השוואה, פשטות ויכולת הבנה ועילות בביצוע התהליך. התיקון להוראה כולל, בין היתר, עדכון בתהליך מתן אישור עקרוני, לרבות קביעת מבנה אחיד של האישור העקרוני, קביעת שלושה סלי משכנתא אחידים עם אפשרות למתן סל מותאם בהתאם לצרכי המבקש, הצגת הרבית הכוללת החזויה וסך התשלומים החזוי, קביעת לוח זמנים מוגדר למתן מענה לבקשת האישור העקרוני, אפשרות הגשת בקשה וקבלת אישור גם באופן מקוון ובטלפון, העמדה לרשות הציבור של מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמחילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים, לרבות של המסלולים האחדים וכן מידע שעל הבנק להציג ביישום האינטרנטי שהוא מציע ללקוחותיו, לצורך בחינת כדאיות פירעון מוקדם. על פי ההוראה, תחילת התיקונים ביום 31 באוגוסט 2022, אולם תאגיד בנקאי רשאי לפעול בהתאם להוראה העדכנית או חלקה, אף לפני מועד תחילתו של התיקון. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הגבלת עמלת טיפול בבקשת הלוואה לדיור

ביום 22 ביוני 2022, פורסם חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34), התשפ"ב-2022, במסגרתו נקבע כי בעד טיפול בבקשה להלוואה לדיור, רשאי התאגיד הבנקאי לגבות עמלה ששיעורה לא יעלה על 360 ש"ח. תחילת התיקון, חודשיים מיום פרסומו והוא יחול על בקשות להלוואה לדיור שהוגשו מיום התחילה או לאחרי.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים)

כללי

הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

באשראי קמעונאי, מתמקד הבנק באשראי המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שחברת הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסייה בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר של האשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית במוגת אוצר החייל הינם שכירים וחלק ניכר מהם עובדים לשעבר במערכת הביטחון. חלק מההלוואות לעובדי מערכת הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פוחת סיכון האשראי הניתן לעובדי מערכת הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות.

כ-82% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה חודשית קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני		
2021	2021	2021	2021	2022	
ב-%		במיליוני ש"ח			
2.3	9.5	5,449	5,092	5,577	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
4.2	5.7	17,184	16,941	17,902	הלוואות אחרות
3.7	6.6	22,633	22,033	23,479	סך כל סיכון האשראי המאזני
1.0	1.5	4,686	4,663	4,735	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
4.3	6.3	7,346	7,208	7,661	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
(29.7)	(33.8)	910	967	640	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
0.7	1.5	12,942	12,838	13,036	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
2.6	4.7	35,575	34,871	36,515	סך כל סיכון האשראי הכולל
3.6	6.6	21,254	20,649	22,018	ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום		
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	
2021	2021	2021	2021	
	ב-%		במיליוני ש"ח	
(1.0)	(1.9)	105	106	104
(9.7)	(5.4)	175	167	158
2.7	4.8	35,295	34,598	36,253
2.6	4.7	35,575	34,871	36,515
(40.9)	(27.8)	22	18	13
(20.6)	(21.4)	102	103	81
		0.01%	0.05%	-

סיכון אשראי בעייתי לא צובר הכנסות רבית
 סיכון אשראי בעייתי צובר הכנסות רבית
 סיכון אשראי לא בעייתי
 סך כל סיכון האשראי
 מזה: חובות צוברים בפיקוד של 90 ימים או יותר

יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
 שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

		30 ביוני 2022		
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	הכנסה קבועה בחשבון*
			במיליוני ש"ח	באלפי ש"ח
209	340	48	292	ללא הכנסה קבועה
2,117	3,899	488	3,411	עד 10
3,448	6,407	1,510	4,897	מ-10 עד 20
7,262	12,833	5,945	6,888	מעל 20
13,036	23,479	7,991	15,488	סך הכל

		30 ביוני 2021		
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	הכנסה קבועה בחשבון*
			במיליוני ש"ח	באלפי ש"ח
203	446	65	381	ללא הכנסה קבועה
2,220	4,043	499	3,544	עד 10
3,588	6,410	1,555	4,855	מ-10 עד 20
6,827	11,134	5,362	5,772	מעל 20
12,838	22,033	7,481	14,552	סך הכל

		31 בדצמבר 2021		
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	הכנסה קבועה בחשבון*
			במיליוני ש"ח	באלפי ש"ח
213	362	39	323	ללא הכנסה קבועה
2,196	3,949	491	3,458	עד 10
3,508	6,402	1,505	4,897	מ-10 עד 20
7,025	11,920	5,509	6,411	מעל 20
12,942	22,633	7,544	15,089	סך הכל

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי נירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
			עד שנה
5,953	5,576	6,104	משנה ועד שלוש שנים
3,203	3,112	3,231	משלוש שנים ועד חמש שנים
4,752	4,715	4,944	מחמש שנים ועד שבע שנים
2,925	2,999	2,976	מעל שבע שנים
5,800	5,631	6,224	סך הכל
22,633	22,033	23,479	

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2021			30 ביוני 2022			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
									באלפי ש"ח
669	456	213	669	463	206	657	447	210	עד 10
1,287	866	421	1,269	865	404	1,283	858	425	מ-10 עד 20
3,195	2,015	1,180	3,162	2,017	1,145	3,166	1,998	1,168	מ-20 עד 40
6,326	3,382	2,944	6,239	3,358	2,881	6,287	3,374	2,913	מ-40 עד 80
9,039	3,267	5,772	8,962	3,251	5,711	9,097	3,289	5,808	מ-80 עד 150
9,056	2,181	6,875	8,948	2,162	6,786	9,350	2,215	7,135	מ-150 עד 300
6,003	775	5,228	5,622	722	4,900	6,675	855	5,820	מעל 300
35,575	12,942	22,633	34,871	12,838	22,033	36,515	13,036	23,479	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיר.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2021			30 ביוני 2022			סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
									עו"ש
									כרטיסי אשראי
									אשראי ברבית משתנה
									אשראי ברבית קבועה
1,538		1,446	1,571						סך הכל
3,911		3,646	4,006						
16,559		16,364	17,372						
625		577	530						
22,633		22,033	23,479						

בטחונות

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2021			30 ביוני 2022			סך אשראי המגובה בטחונות*
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
									מזדה:
									בטחונות לא נזילים
									בטחונות נזילים
5,105	638	4,467	4,974	649	4,325	5,060	404	4,656	
4,660	612	4,048	4,538	624	3,914	4,606	375	4,231	
445	26	419	436	25	411	454	29	425	

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס הבנת צרכי הלקוח, זיהוי וניטור מאפייני הסיכון שלו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושגת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום האשראי הקמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכוני אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקרות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקרות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיים מגוון בקרות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים להתבטא בירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקרות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני, לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ הן בתחום הנדל"ן בכלל והן בתחום האשראי בפרט, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים ותקנות ממשלתיות) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, קביעת מגבלות שונות, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי ודרישה למכירות מוקדמות וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

בנוסף, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בחינת בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינות בפרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים/משרדים/מסחר/תעשייה), סוג העסקה (תמ"א/א/מחיר למשתכן/מחיר מטרות וכו'). כמו כן, נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלווה ואיתנותו. בהתייחס לכל האמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ומצמצם חשיפות בהתאם. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע, המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי, את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

למועד הדיווח, שוק הנדל"ן בארץ מצוי בהמשך מגמת גידול והתפתחות מואצת, בדגש על תחום המגורים. מגמה זו עשויה להשתנות עקב השינויים הנצפים באינפלציה ובשוקי ההון בעולם, המביאים גם להעלאת הרבית. הבנק עוקב באופן שוטף אחר המגמות. מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית על איכות התיק.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר		30 ביוני		
2021	2021	2022		
		במיליוני ש"ח		
				סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
				נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
3,630	2,922	6,612		מזה: קרקע גולמית
4,893	5,202	4,733		נדל"ן בתהליכי בניה
5,185	4,728	5,801		נדל"ן שבנייתו הושלמה
6,681	5,576	6,381		אחר ⁽²⁾
20,389	18,428	23,527		סך הכל

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 10,042 מיליון ש"ח (6,841 מיליון ש"ח מאזני ו-3,201 מיליון ש"ח חוץ מאזני), אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 965 מיליון ש"ח (845 מיליון ש"ח מאזני ו-120 מיליון ש"ח חוץ מאזני) ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 6,139 מיליון ש"ח (5,618 מיליון ש"ח מאזני ו-521 מיליון ש"ח חוץ מאזני) (31.12.21 - אשראי המובטח בנדל"ן למגורים - 7,522 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה - 800 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר - 5,386 מיליון ש"ח).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, כגון ובעיקר - פרויקטי תשתיות, אשראי לחברות נדל"ן מניב ולווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר, מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסך סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 ביוני 2022, עמד על 3.2%, בהשוואה ל-4.2% ליום 31 בדצמבר 2021.

שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 ביוני 2022, עמד על 1.3%, בדומה ליום 31 בדצמבר 2021.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. מידע נוסף ניתן למצוא בדוחות הכספיים לשנת 2021.

ליום 30 ביוני 2022, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוץ מאזני, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-511 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-559 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2021 ו-489 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 ביוני 2022, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכללם: סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

ההתפתחויות במלחמה בין רוסיה לבין אוקראינה, עליית מחירי האנרגיה והערכים בשרשראות האספקה בעקבות הטלת סגרים, בעיקר בסין, תורמים לעלייה חדה באינפלציה ומביאים לשינוי במדיניות המוניטרית העולמית העוברת ממדיניות מרחיבה, שאפיינה את תקופת הקורונה והשנים שקדמו לה, למדיניות מרסנת עם העלאות רבית, על ידי בנקים מרכזיים בעולם.

עליות הרבית האחרונות, בשילוב הצפי להמשך עליית הרבית, גרמו לתנודתיות חדה בשוקי ההון, לירידה בשערי המניות ולעליית תשואות אגרות החוב בארץ ובעולם. בעקבות שינויים אלה, נרשם הפסד כולל אחר בגין אגרות חוב זמינות למכירה.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק, באמצעים הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

סיכון רבית

סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשיריו חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. צורתיו העיקריות של סיכון הרבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציונליות.

סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הרבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הרבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הרבית בתיק הבנקאי. בהתאם להוראות, נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הרבית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2021			30 ביוני 2022			
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח ⁽⁷⁾	שקל ⁽⁷⁾	סך הכל	מט"ח	שקל	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
8,169	4	8,165	8,181	(155)	8,336	8,228	6	8,222	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
8,135	(166)	8,301	7,826	188	7,638	7,814	(28)	7,842	מזה: תיק בנקאי

פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו המותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2021			30 ביוני 2022			
סך הכל	מט"ח ⁽⁵⁾	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח ⁽⁷⁾⁽⁵⁾	שקל ⁽⁷⁾⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
									שינויים מקבילים
(10)	17	(27)	-	(44)	44	1	11	(10)	עלייה במקביל של 1%
4	18	(14)	17	(38)	55	6	17	(11)	מזה: תיק בנקאי
91	(14)	105	174	49	125	50	(7)	57	ירידה במקביל של 1%
80	(15)	95	161	44	117	48	(11)	59	מזה: תיק בנקאי
									שינויים לא מקבילים
(127)	5	(132)	(139)	(12)	(127)	(183)	20	(203)	התללה ⁽²⁾
157	(10)	167	192	(6)	198	189	(17)	206	השטחה ⁽³⁾
133	(1)	134	165	(21)	186	161	(10)	171	עליית רבית בטווח הקצר
(23)	3	(26)	(10)	43	(53)	(157)	13	(170)	ירידת רבית בטווח הקצר

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על הכנסות רבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מרבית⁽⁶⁾

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2021			30 ביוני 2022			
סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
									שינויים מקבילים
534	5	529	408	(1)	409	645	2	643	עלייה במקביל של 1%
528	-	528	407	-	407	642	-	642	מזה: תיק בנקאי
(652)	(6)	(646)	(711)	1	(712)	(541)	(1)	(540)	ירידה במקביל של 1%
(646)	-	(646)	(712)	-	(712)	(539)	-	(539)	מזה: תיק בנקאי

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

(2) התללה - ירידה ברבית בטווח הקצר ועלייה ברבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עלייה ברבית בטווח הקצר וירידה ברבית בטווח הארוך.

(4) לאחר השפעות מקזוזות.

(5) בתרחישי ירידת רבית, במגזרים צמוד המדד והמט"ח, מגולמת סביבת רבית שלילית.

(6) בתרחישי ירידת רבית המשקפים רבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מרבית, בהתאם להנחות שונות.

(7) במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021, בוצע עדכון למודל פרעונות מוקדמים במשכנתאות ומודל פקדונות לפי דרישה (עו"ש במגזר המט"ח). השפעת העדכון למועד עדכון המודל (31.12.21) הוא גידול בשווי הוגן בסך של 100 מיליון ש"ח בתרחיש עלייה של 1% ברבית ולירידה בשווי ההוגן בסך של 86 מיליון ש"ח בתרחיש ירידה של 1% ברבית. מטפרי 30.6.21 לא סווגו מחדש.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה (במיליוני ש"ח):

% מההון		החשיפה בבסיס בפועל		
ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 ביוני 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 ביוני 2022	
37	34	3,906	3,534	מט"י לא צמוד
35	40	3,654	4,130	מט"י צמוד מדד
(1)	(2)	(103)	(226)	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פרוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה. עיקר הפעילות בנגזרים הינו בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכוני מטבע מהותיים. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 ביוני 2022 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים.

אירח	דולר	אחוז שינוי בשער החליפין
2	1	ירידה של 5%
5	6	ירידה של 10%
(3)	4	עלייה של 5%
(8)	11	עלייה של 10%

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פרוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק אינו חשוף בפעילות הפרוורדים שלו לסיכוני מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 ביוני 2022 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים.

אחוז שינוי במדד
ירידה של 3% (86)
עלייה של 3% 87

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2022			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
3,245	-	3,245	3,486	-	3,486	עסקאות גידור: חוזי רבית
14,970	13,471	1,499	17,279	16,544	735	עסקאות אחרות: חוזי רבית
73,326	50,774	22,552	70,200	49,115	21,085	חוזי מטבע חוץ
73,828	73,789	39	56,658	56,657	1	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
165,369	138,034	27,335	147,623	122,316	25,307	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי, אי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים, אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2022 עמד על 125%, בהשוואה ל-128% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021.

יחס כיסוי הנזילות המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

יחס מימון יציב נטו - NSFR

ביום 21 ביוני 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר קובעת את אופן חישוב היחס, כפי שנקבע ברפורמת באזל 3 של ועדת באזל (BCBS). מטרת היחס הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך, באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.

יחס מימון יציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש.

מימון יציב זמין, מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו, על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס מימון יציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש, הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של החשיפות החוץ מאזניות.

החל מיום 31 בדצמבר 2021 (מועד יישום ההוראה), הבנק נדרש לעמוד ביחס מימון יציב נטו השווה או גדול מ-100%, על בסיס שוטף.

לבנק שיעור פקדונות קמעונאיים משמעותי, אשר על פי ההוראה מוגדר כמימון יציב זמין.

להלן יחס מימון יציב נטו:

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022	
		באחוזים
139%	134%	יחס מימון יציב נטו בנתוני המאוחד
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך סחירים, הסתכמו ליום 30 ביוני 2022 ב-70.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-71.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-56.3 מיליארד ש"ח, וכ-14.2 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022, עומד על 145.9%, בהשוואה ל-151.7% ב-31 בדצמבר 2021.

ביום 30 ביוני 2022 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-168.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-156.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני וארוך.

יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022 במיליוני ש"ח	
4,436	6,063	1
2,689	3,394	2
2,275	2,483	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה סייבר, אבטחת מידע והמשכיות עסקית), סיכון ציית, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון סביבתי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2021 ודוח על הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2021. לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022, בהשוואה לטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2021.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021 ולא חל בה שינוי, למעט האמור להלן.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326) - מכשירים פיננסיים הפסדי אשראי.

על פי הכללים החדשים, תכלית ההפרשה להפסדי אשראי הינה לאמוד את הפסדי האשראי הצפויים לאורך חיי האשראי. תהליך קביעת ההפרשה מתבסס על שיטה שפותחה במטרה לאמוד הפסדים צפויים, תוך הבאה בחשבון של מידע היסטורי ותחזיות צופות פני עתיד סבירות וניתנות לתמיכה. כמו כן, אמידה זו מתבססת על התאמות איכותיות והתאמות לגורמים מאקרו כלכליים, לרבות תחזיות והערכות סובייקטיביות של ההנהלה, הכרוכות באי ודאות. לשינויים באומדנים או בהערכות עשויה להיות השפעה מהותית על ההפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מידי רבעון, מבוצע בבנק הליך בחינה של נאותות הסיווגים וסבירות ההפרשה הכוללת, אשר גם הוא כולל היבטים של שיקול דעת, אומדנים והערכות לגבי רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

ככלל, ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס קבוצתי מוערכת לנכסים בעלי מאפייני סיכון דומים, ולגבי אשראי מסחרי בסיווג לא צובר, שיתרתו החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח, אומד הבנק את ההפרשה על בסיס פרטי תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנית בביטחון.

ההפרשה על בסיס פרטי מבוססת על אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב ממגוון מקורות החזר הרלוונטיים, לרבות פעילות העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, ומחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה, כי הם סבירים במועד ההערכה. אולם, מטבע הדברים, אין ודאות, כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו. ההפרשה הקבוצתית מחושבת לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, כאשר באשראי המסחרי השיטה העיקרית עליה מתבסס הבנק הינה שיטה מבוססת שיעורי הפסד היסטוריים (WARM), ובאשראי לאנשים פרטיים ואשראי לדיור מיישם הבנק את שיטת ההסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD).

לצורך קביעת ההתאמות האיכותיות וההתאמות לגורמים מאקרו כלכליים, מביא הבנק בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים ונתוני גורמים סביבתיים המתייחסים למגוון היבטים, לרבות שינויים בהיקף האשראי, שינויים בפנח החובות הבעייתיים, איכות הבקורות, ריכוזיות אשראי ועוד. לתנאים כלכליים קיימים ותחזיות כלכליות עתידיות קיימת השפעה במודלים שישמשו בתקופה שהבנק הגדיר כתקופת התחזית הסבירה והנתמכת הניתנת לביסוס.

בנוסף להפרשה הקבוצתית המתקבלת מהמודלים הרלוונטיים, בוחן הבנק במסגרת ההתאמות האיכותיות האם קיימות אי ודאויות נוספות אשר אינן מקבלות ביטוי מספק בתוצאות שהתקבלו. הבנק מפעיל שיקול דעת לגבי אי ודאויות אלה, ובמידת הצורך משית הגדלות להפרשה הקבוצתית. במהלך שנת 2020, נוכח אי הוודאות הגבוהה שיצר משבר הקורונה, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות המתקבלות במודלים הכמותיים בשיעורים ניכרים. החל מהרבעון השני של שנת 2021, לאור ההתפתחויות החיוביות במשק שבאו לידי ביטוי ביכולת לניהול המגפה ללא הטלת הגבלות חמורות על הפעילות הכלכלית, הסתגלות לניהול פעילות כלכלית רציפה לצד קיומה של המגיפה, ובפרמטרים מאקרו כלכליים חיוביים כדוגמת נתוני צמיחה מעודדים וירידה באבטלה, צמצם הבנק באופן חלקי את ההגדלות של ההתאמות האיכותיות שהושתו במהלך המשבר. עם זאת, במסגרת השיקולים בקביעת רמת ההפרשה ליום 30 ביוני 2022, הובאה בחשבון, בין היתר, אי הוודאות אשר עדיין שוררת לגבי השלכות משבר הקורונה, ונאותות ההפרשה נבחנה גם בהתייחס לאי הוודאות השוררת בעת הנוכחית בעקבות השינויים בסביבת המאקרו ובכלכלה הגלובאלית, בין היתר בעקבות מלחמת רוסיה ואוקראינה.

לאור העובדה שישום הנחיות החדשות לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי החל מיום 1 בינואר 2022 הצריך בניית מספר מודלים חדשים ומורכבים, שטרם נבדקו אל מול תוצאות בפועל ועשויות לחייב כיוול בעתיד, וכן בשל מגבלות במידע היסטורי הדרוש לביסוס המודלים באופן מיטבי, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות ששימשו בחישוב ההפרשה הקבוצתית.

יודגש, כי ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים אשר קיימת לגביהם אי ודאות. אמידת ההפרשה להפסדי אשראי דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי ההתפתחויות בשווקים ואמידת השפעותיהם על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. השימוש באומדנים ובהערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלה מאמינה, כי הינם

סבירים בעת פרסום הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, אין ודאות, כי הפסדי האשראי כפי שיתהוו בעתיד מתיק האשראי הקיים, יהיו זהים לאומדנים ולהערכות שנקבעו.

הערכות הבנק בנושא הפרשות להפסדי אשראי הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים. הערכות אלה אינן ודאיות והפסדי האשראי בפועל עשויים להיות שונים מהותית מההערכות שנקטו.

באשר לעדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשה להפסדי אשראי צפויים (CECL), המיושמים בבנק החל מיום 1 בינואר 2022, ראה גם באור 1.1 לדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי.

ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2022 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רון לבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 16 באוגוסט 2022
י"ט באב, תשפ"ב

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2022 (להלן - "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סביר של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

16 באוגוסט 2022

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2022 (להלן - "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן,
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

16 באוגוסט 2022